

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
197.

SEGÉDLET

**a helyi választási irodák vezetői részére
a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők
időközi választásainak lebonyolításához**

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
197.

SEGÉDLET

**a helyi választási irodák vezetői részére
a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők
időközi választásainak lebonyolításához**

(2015. február 15.)

Budapest
2015.

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

DR. PÁLFFY ILONA

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Összeállította:

Adrovicz Béla

Deményné Kertész Krisztina

Gillyné Dr. Jármay Magdolna

Dr. Gáva Krisztián

Dr. Jackli Tamás

Péteri Attila

Lektorálta:

Dr. Pálffy Ilona

ISSN: 1216-5530

TARTALOMJEGYZÉK

1. A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásának szabályait tartalmazó jogszabályok	7
2. A választójog	8
2.1 Választójog – Nemzetiségi regisztráció	8
3. A választási rendszer	9
3.1 A választás kitűzése	9
3.2 Települési nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választása	10
4. A választási szervek	11
4.1 Választási irodák	11
4.1.1 Választási irodák feladatai	11
4.1.2 A helyi választási iroda	11
4.1.3 A területi választási iroda	11
4.1.4 A Nemzeti Választási Iroda	12
4.1.5 A választási irodákra vonatkozó általános szabályok	12
4.2 Választási bizottságok	13
4.2.1 A nemzetiségi SZSZB	13
4.2.2 A HVB	14
4.2.3 A HVB feladatai az időközi területi és az országos nemzetiségi önkormányzati választáson	14
5. A szavazóköri névjegyzék összeállítása és továbbvezetése	15
5.1 A szavazóköri névjegyzék létrehozása	15
5.2 Az értesítő	15
5.2.1 Az értesítő tartalma	15
5.2.2 Az értesítő megküldése	15
5.3 A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése	16
5.3.1 A szavazóköri névjegyzék automatikus továbbvezetése	16
5.3.2 A szavazóköri névjegyzék módosítása kérelemre	16
5.3.2.1 Mozgórna igénylése	16
5.3.2.2 A mozgórna iránti kérelem benyújtása	16
5.3.2.3 A mozgórna iránti kérelem adattartalma	17
5.3.2.4 A mozgórna iránti kérelem feldolgozása	17
5.3.2.5 A kérelmező értesítése	18
5.4 A szavazóköri névjegyzék lezárása és kinyomtatása	18
5.4.1 A szavazóköri névjegyzék és a mozgórnat igénylő választópolgárok jegyzékének lezárása	18
5.4.2 A szavazóköri névjegyzék és a mozgórnat igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása	19
5.5 A névjegyzék nyilvánossága	19
5.5.1 A központi névjegyzék nyilvánossága	19
5.5.2 A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága	19
6. A jelöltajánlással, jelöltek, jelölő szervezetek bejelentésével kapcsolatos tudnivalók	20
6.1 A jelölő szervezet bejelentése	20
6.1.1 A szervezet bejelentése	20
6.1.2 A szervezet adatainak ellenőrzése	20
6.1.3 A jelölő szervezet emblémája	21

6.1.4	Meghatalmazott bejelentése.....	21
6.1.5	Az adatok rögzítése az NVR-ben	22
6.2	Az ajánlás.....	22
6.2.1	Az ajánlóív	22
6.2.2	Az ajánlás	22
6.3	A jelölt bejelentése.....	23
6.4	Az ajánlások ellenőrzése	24
6.5	Jelölő szervezet és a jelölt nyilvántartásba vétele	25
6.5.1	A jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartása	26
6.5.2	A jelölt kiesése	26
6.5.3	A lista kiesése	26
7.	Kampány.....	27
7.1	Választási kampányidőszak	27
7.2	Választási kampánytevékenység.....	27
7.3	Választási kampányeszközök.....	27
7.3.1	Plakát	27
7.3.2	Választási gyűlés	28
7.3.3	Politikai reklám.....	29
7.3.3.1	Politikai reklám közzététele	29
7.3.4	Politikai hirdetés.....	29
7.3.5	Közvetlen politikai kampány	29
7.3.6	Közvélemény-kutatás.....	30
7.4	Tiltott kampánytevékenység	30
7.4.1	Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás	30
7.4.2	Relatív területi kampánytilalom.....	30
7.4.3	Szavazás napján választási gyűlés tartása	30
7.4.4	Szavazás napján politikai reklám közzététele	30
7.4.5	Közvélemény-kutatás eredményének közzététele	30
7.5	A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat	30
8.	Szavazás	32
8.1	Szavazás jogi előkészítése	32
8.1.1	A jelöltek sorrendjének kisorsolása	32
	Az egyéni szavazólap tartalmazza:	32
8.1.2	A szavazólap adattartalma	33
8.1.3	A szavazólap adattartalmának jóváhagyása.....	34
8.2	Szavazás helye	35
8.3	Szavazás ideje	35
8.4	Szavazóhelyiség és annak felszereltsége.....	36
8.5	A szavazásnapi kellékek átadása	37
8.6	A szavazás.....	37
8.6.1	Szavazóhelyiségben tartózkodhatnak.....	37
8.6.2	A szavazás megkezdése.....	37
8.6.3	A választópolgár azonosítása.....	38
8.6.4	A szavazat leadása	38
8.6.5	A szavazás módja	39
8.6.6	Az SZSZB tájékoztató és segítő szerepe, működésének egyéb kérdései.....	39
8.6.7	Szavazás mozgóurnával	40
8.6.8	A szavazás lezárása	41

8.7	Az időközi területi és országos nemzetiségi önkormányzati választás.....	41
9.	Az eredmény megállapítása	42
10.	A képviselők nyilvántartásának vezetése	43
10.1	A mandátum megszűnésének rögzítése az NVR-ben	43
10.2	Az új mandátum rögzítése az NVR-ben.....	43
11.	Jogorvoslatok.....	44
11.1	Jogorvoslatok általában.....	44
11.1.1	Jogorvoslatok fajtái	44
11.1.2	Jogorvoslati határidők	44
11.1.3	Általános hatásköri szabályok.....	44
11.2	Az egyes jogorvoslatok	45
11.2.1	Kifogás.....	45
11.2.2	Fellebbezés.....	47
11.3	Speciális jogorvoslatok	47
11.3.1	Szavazókörök kialakításával kapcsolatos jogorvoslatok	47
11.3.2	Névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslat	47
11.3.3	Jelöltek sorrendje elleni jogorvoslat.....	48
11.3.4	Szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni jogorvoslat	48
11.3.5	Választás eredménye elleni jogorvoslat.....	48
11.3.6	Jogorvoslat a választási szerv hallgatása miatt	48
11.3.7	A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat.....	48
12.	Pénzügyi lebonyolítás	49
12.1	Bevezetés	49
12.2	Normatív támogatások biztosítása, választási kiadások tervezése.....	49
12.3	A támogatási összegek folyósítása	51
12.4	Elszámolás a választás céljára biztosított pénzeszközökről	52
12.4.1	Az elszámolás pénzügyi feladatai.....	52
12.5	Elszámolási eljárás és határidők.....	53
12.6	Az elszámolások informatikai támogatása	54
12.7	A képviselő-testület feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás sajátos pénzügyi feladatai	54
12.7.1	A képviselő-testület feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás pénzügyi fedezetének biztosítása.....	54
12.7.2	A képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás NVI-nél felmerülő kiadásainak megtérítése	55
12.7.3	A képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás pénzügyi elszámolása	55
13.	A választások lebonyolításának informatikai támogatása	56
13.1	Szavazóköri névjegyzékeket kezelő rendszerrész	56
13.2	Jelöltajánlás-ellenőrzést támogató rendszerrész (JER).....	57
13.3	Választás-előkészítést támogató rendszerrész (VER)	58
13.4	Választásnap feladatok támogatása (SZAVÖSSZ)	59

Előszó

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény elfogadásával jelentősen átalakultak a választási szervek feladatai. A törvény meghatározza az általános választások között megtartandó időközi nemzetiségi választások lebonyolításának módját: folyamatosan működnek a választási informatikai alkalmazások, központi logisztikai támogatást nyújt a Nemzeti Választási Iroda, az általános választáshoz hasonló szoros munkakapcsolat szükséges a választási irodák között.

Kiadványunk a helyi választási irodák vezetői számára készült. Összeállításánál azonban arra törekedtünk, hogy olyan ismereteket gyűjtsünk egybe, melyek valamennyi választási irodai munkatárs számára hasznosíthatóak, így nem csak a HVI vezetők, hanem azok munkatársai munkáját is segíthetik.

Meggyőződésem, hogy e kiadvány hasznos támogatást nyújt az időközi nemzetiségi választások előkészítéséhez és lebonyolításához, fontos azonban szem előtt tartani, hogy a jogszabályok pontos és alapos ismeretét nem pótolja.

A választási irodák vezetőinek, valamint munkatársaiknak eredményes munkát kívánok!

Dr. Pálffy Ilona

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Rövidítések jegyzéke

Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
Nektv.	2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
Ve.	2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról
NVB	Nemzeti Választási Bizottság
TVB/FVB	területi/fővárosi választási bizottság
HVB	helyi választási bizottság
SZSZB	szavazatszámoló bizottság
NVI	Nemzeti Választási Iroda
TVI/ FVI	területi/fővárosi választási iroda
HVI	helyi választási iroda
KEKKH	Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala
ASZA	anyakönyvi szakrendszer
NESZA	a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartása
SZL	a polgárok személyiadat- és lakcímnnyilvántartása
NVR	a választások informatikai rendszere (Nemzeti Választási Rendszer)
VÜR	Választás Ügyviteli Rendszer

1. A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK IDŐKÖZI VÁLASZTÁSÁNAK SZABÁLYAIT TARTALMAZÓ JOGSZABÁLYOK

- Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amely megfogalmazza a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok létrehozásának jogát.
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Nektv.), amely a választások anyagi jogi szabályait tartalmazza, meghatározva a választási rendszer felépítését, elemeit, a mandátumkiosztás módját és az eredmény megállapításának szabályait, valamint rendelkezést tartalmaz az időközi választás megtartására vonatkozóan.
- 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról (Ve.), amely a választási eljárási jog elemeinek szabályait rögzíti.
- 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről.
- 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról.

2. A VÁLASZTÓJOG

2.1 Választójog – Nemzetiségi regisztráció

A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásán az a választópolgár gyakorolhatja választójogát, aki a szavazást megelőző tizenhatodik napon 16.00 óráig kéri, hogy valamely nemzetiség névjegyzékébe felvegyék (nemzetiségi regisztráció). A nemzetiségi választópolgárként történő nyilvántartásba vételi iránti kérelemnek – melyet csak magyarországi lakcímmel rendelkező, magyar állampolgárságú választópolgár jogosult benyújtani – tartalmaznia kell

- a kérelmező személyes adatait;
- a nemzetiség megjelölését, mely lehet: bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán;
- a választópolgár nyilatkozatát, amelyben megvallja az adott nemzetiséghez tartozását.

A kérelmet az arra jogosult

- személyesen a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi választási irodához vagy
- levélben, az ügyfélkapun vagy a választások hivatalos honlapján keresztül a lakcíme szerinti helyi választási irodához nyújthatja be.

A helyi választási irodák postai és telefonos elérhetőségei a www.valasztas.hu oldalon, a „Helyi választási irodák elérhetőségei” menüpontban is megtalálhatók.

A jogszabályi rendelkezések szerint a nemzetiségi **névjegyzékbe kérelmére fel kell venni** azt, aki

- az általános szabályok szerint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán szavazati joggal rendelkezik,
- magyar állampolgár,
- aki a bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén vagy ukrán nemzetiséghez tartozik, és
- e nemzetiséghez tartozását a nemzetiségi választópolgárként való nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtásával megvallja.

A választópolgár **csak egy nemzetiség** tagjaként szerepelhet a központi névjegyzékben, a többes kötődés feltüntetésére nincs lehetőség. Ha a már nemzetiségi választópolgárként nyilvántartott polgár más nemzetiség tagjaként is kéri regisztrálását (vagy ha ugyanazon nemzetiség tagjaként ismételt bejegyzését kéri), a kérelmét el kell utasítani. Lehetősége van a választópolgárnak arra, hogy bármikor töröltesse a nemzetiségi hovatartozását a központi névjegyzékből, és az országgyűlési választásra kiterjedő hatály ügyében tett nyilatkozatát is bármikor módosíthatja.

A választópolgár azt követően, hogy kérelmére a nemzetiségi hovatartozását törlik a központi névjegyzékből, korlátozás nélkül kérheti másik (vagy ugyanazon) nemzetiség tagjaként való nyilvántartásba vételét.

A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásán a nemzetiségi névjegyzékbe vett **választópolgár választható, ha**

- az általános szabályok szerint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választható,
- nyilatkozatot tesz arról, hogy
  - a nemzetiség képviselőjét vállalja,
  - a nemzetiségi közösség nyelvét beszéli, kultúráját és hagyományait ismeri,
  - a nemzetiségi önkormányzati képviselők megelőző két általános választásán, valamint az azokat követő időközi választásokon nem volt más nemzetiség nemzetiségi jelöltje.

3. A VÁLASZTÁSI RENDSZER

3.1 A választás kitűzése

A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásának kitűzését a Ve. a következőképpen szabályozza:

- a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választását a HVB,
- a területi nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választását a TVB,
- az országos nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választását az NVB

tűzi ki.

Az időközi választást a mandátum megüresedésétől számított **százhusz napon belülre** kell kitűzni.

A választást úgy kell kitűzni, hogy a szavazás napja a kitűzés napját követő **hetvenedik és kilencvenedik nap** közé essen.

A választást úgy kell kitűzni, hogy a szavazás napja ne essen a Munka Törvénykönyve szerinti munkaszüneti napra, továbbá húsvét- és pünkösdvasárnapra.

Nem lehet kitűzni időközi választást 2019. március 31. utáni napra.

A választás kitűzéséről szóló bizottsági határozatban (annak mellékleteként) meg kell állapítani a választási határnapok/határidők naptár szerinti dátumait.

A választási iroda vezetője az időközi választás kitűzésére okot adó tény tudomására jutását követően haladéktalanul tájékoztatja az NVI elnökét az alábbi Bejelentőlap szervezes@nvi.hu email címre történő megküldésével (a bejelentőlap megtalálható a VÜR Doktár/Tájékoztatók menüpontjában).

 Nemzeti Választási Iroda	
BEJELENTŐLAP időközi helyi önkormányzati/nemzetiségi választásról (A bejelentőlapot a szervezes@nvi.hu e-mail címre kell megküldeni!)	
IDŐKÖZI HELYI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS	
Megye megnevezése:	
Település neve:	
EVK sorszáma:	
székhelytelepülés neve:	
A választás típusa:	
A polgármesteri / képviselői mandátum megszűnésének oka:	
A mandátum megszűnésének / a képviselő-testület feloszlásának ideje:	
A megüresedett képviselői helyek száma:	
A HVB ülés tervezett időpontja:	
SZSZB tagok, póttagok száma:	
A települési önkormányzat polgármesteri hivatala (közös önkormányzati hivatal esetén a közös önkormányzati hivatal) megnevezése és pénzforgalmi számlaszáma:	
HELYI VÁLASZTÁSI IRODA ELÉRHETŐSÉGEI	
Hivatali cím:	
HVI vezető adatai (kérjük VÜR-ben is aktualizálni):	
név:	
közvetlen telefon:	
közvetlen fax:	
mobil:	
e-mail:	
Dátum:	
P.H.	..... HVI vezető aláírása

A HVI vezetője a választást kitűző határozatot annak meghozatala napján – a TVI vezetőjének egyidejű tájékoztatása mellett – megküldi az NVI elnökének a szervezes@nvi.hu email címen. A HVB által hozott minden határozatot a VÜR Doktár/HVB dokumentumok menüpontjában is fel kell tölteni.

3.2 Települési nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választása

Ha a települési nemzetiségi önkormányzati képviselő helye megüresedik, helyére a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép. Az a jelölt, aki egyetlen szavazatot sem kapott, nem lehet képviselő. Ha a megüresedett mandátumot nem lehet betölteni, mert nincs több jelölt, a mandátum a következő általános választásig betöltetlen marad.

Időközi választást kell kitűzni az üres helyekre, ha a képviselők száma a **képviselő-testület működéséhez szükséges létszám alá csökken**. Három tagú testület esetében ez egy főt, négy tagú testület esetében két főt jelent.

Továbbá időközi választást kell kitűzni abban az esetben is, ha a képviselő-testületet **feloszlatták**, vagy a képviselő-testület **kimondta feloszlását**.

A választás az „egyéni listás” választás szabályai szerint történik azzal, hogy a képviselők számát, valamint a **jelöltséghez szükséges ajánlások számát** a HVB a választást **kitűző határozatában** állapítja meg.

A települési önkormányzati képviselő jelöléséhez a nemzetiségi névjegyzékben a **választás kitűzésének napján szereplő választópolgárok öt százalékának**, de **legalább öt** választópolgárnak az ajánlása szükséges. A választópolgárok száma a központi névjegyzékben érhető el *(NVR – Központi névjegyzék csempesor – Listák, statisztikák menü – Nemzetiségi választópolgárként történő nyilvántartás statisztikája - Dátum)*.

Az egyéni listán képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a **legtöbb** érvényes szavazatot kapták. **Szavazategyenlőség esetén sorsolással** kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.

4. A VÁLASZTÁSI SZERVEK

4.1 Választási irodák

4.1.1 Választási irodák feladatai

A választási irodák a választások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, a választópolgárok, a jelöltek és a jelölő szervezetek tájékoztatásával, a választási adatok kezelésével és a választás technikai feltételeinek biztosításával összefüggő feladatokat ellátó választási szervek.

A választási irodák

- ellátják a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat.
- gondoskodnak a választópolgárok, jelöltek és jelölő szervezetek tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtetnek,
- a választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek az általános 15 napos határidővel szemben haladéktalanul, legfeljebb 5 napon belül tesznek eleget,
- ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, döntésre előkészítik a választási bizottságok hatáskörébe tartozó ügyeket,
- biztosítják a választási bizottságok működésének és a szavazás lebonyolításának tárgyi és technikai feltételeit,
- megszervezik a választási szervek tagjainak oktatását,
- gondoskodnak a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről,
- az adatvédelem és az informatikai biztonság követelményeinek biztosításával, feladatkörükben eljárva működtetik a választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges választási információs rendszereket,
- technikai háttér biztosításával segítséget nyújtanak a szavazatok összesítéséhez, a választás eredményének megállapításához.

A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásán a következő választási irodák működnek:

- HVI,
- TVI/FVI,
- NVI.

4.1.2 A helyi választási iroda

Minden településen önálló HVI működik. Közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeken a HVI feladatait közös HVI látja el. A közös HVI vezetője a közös önkormányzati hivatal jegyzője.

A HVI vezetője:

- a HVI tagjai közül kinevezi a helyettesét,
- megbízza a HVI további tagjait,
- kiveszi az esküt/fogadalmat a HVI tagjaitól,
- kizáró ok felmerülése esetén felmenti a HVI tagját.

4.1.3 A területi választási iroda

Minden megyében és a fővárosban területi választási iroda működik.

A TVI vezetője a megyei önkormányzat jegyzője, illetve a fővárosi önkormányzat főjegyzője.

A TVI vezetője:

- a TVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait,
- kinevezi a HVI vezetőjét, amennyiben a települési jegyzői tisztség betöltetlen,

- kiveszi az esküt a HVI vezetőjétől,
- a HVI vezetője részére a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat,
- közreműködik a megyében működő választási irodák szakmai tevékenységének irányításában,
- a jogszabályból fakadó hivatali kötelezettségének eleget nem tevő, és ezzel a választások törvényes lebonyolítását veszélyeztető HVI vezetője helyett – az NVI elnökével egyetértésben – más választási irodát bíz meg a választási feladatok vagy azok egy részének ellátásával.

4.1.4 A Nemzeti Választási Iroda

Az NVI autonóm államigazgatási szerv, független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el.

Az NVI elnöke:

- felmenti a választási iroda vezetőjét kizárási ok felmerülése esetén, egyben kinevezi az iroda új vezetőjét,
- irányítja a választási irodák szakmai tevékenységét, ennek keretében közvetlen utasítást adhat a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban valamennyi választási iroda vezetője részére,
- a választási feladatok végrehajtása körében utasítást adhat a választások lebonyolításában részt vevő egyéb szervek vezetői részére is,
- a feladatai nem vagy nem megfelelő módon történő végrehajtása esetén a választási iroda vezetőjét megillető díj mértékét csökkentheti, végső esetben annak kifizetésétől eltekinthet.

Az NVI további feladatai:

- az NVI a választási irodák fenti feladatain túl gondoskodik a központi névjegyzék vezetéséről, valamint az informatikai rendszer kialakításáról és biztonságos működtetéséről,
- ellátja a választás logisztikai és pénzügyi lebonyolításával összefüggő központi feladatokat; lefolytatja a választás lebonyolításához szükséges közbeszerzési eljárásokat; gondoskodik a választás lebonyolításához szükséges központi nyomtatványok előállításáról és szállításáról,
- működteti a választások hivatalos honlapját, melyen folyamatosan, legalább napi frissítéssel közzéteszi a névjegyzékekkel, a szavazással és a választás eredményével összefüggő közérdekű adatokat,
- együttműködik más államok választási szerveivel, nyilvántartásba veszi a nemzetközi megfigyelőket.

4.1.5 A választási irodákra vonatkozó általános szabályok

Valamennyi választási bizottság munkáját választási iroda segíti, az SZSZB mellett jegyzőkönyvvezető működik, aki a HVI tagja.

A választási iroda tagjait a választási iroda vezetője a választási iroda feladatainak végrehajtásához szükséges számban, határozatlan időre bízta meg, mely megbízás indokolás nélkül visszavonható. A választási iroda tagjairól nyilvántartást szükséges vezetni.

A választási iroda tagjának közszolgálati tisztviselő és közalkalmazott bízható meg.

A választási irodának nem lehet tagja a képviselő, az alpolgármester, a választási bizottság tagja, a jelölt, a választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója.

A választási iroda vezetője a vele szemben felmerülő kizárási okot haladéktalanul köteles bejelenteni az NVI elnökének.

A választási iroda tagja a vele szemben felmerült kizárási okot a választási iroda vezetőjével köteles haladéktalanul közölni, aki őt felmenti.

A választási iroda vezetője a felettes választási iroda vezetője, a választási iroda tagja a megbízó választási iroda vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

A felettes választási iroda vezetőjén kívül más személy vagy testület a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására a választási iroda vezetőjének nem adhat utasítást.

A választási iroda tagja számára a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására csak a választási iroda vezetője adhat utasítást.

A választási bizottság elnöke a bizottság mellett működő választási iroda vezetőjének a bizottság titkársági feladatainak ellátása körében utasítást adhat.

A választási iroda tagjait a 7/2014 (XI. 6.) IM rendeletben megállapított mértékű díjazás illeti meg.

4.2 Választási bizottságok

A nemzetiségi önkormányzati választáson a nemzetiségi jelölő szervezetek nem jogosultak tag megbízására az egyes választási bizottságokba, így sem az SZSZB-be, sem a HVB-be.

4.2.1 A nemzetiségi SZSZB

A települési nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásán külön SZSZB működik (nemzetiségi SZSZB).

Azokon a településeken, ahol a nemzetiségi közösség száma indokolja, egynél több nemzetiségi szavazókör kialakítására is lehetőség van a választás kitűzéséig. Ilyen esetben több nemzetiségi SZSZB-t kellett választani.

Amennyiben a nemzetiségiként regisztrált választópolgárok száma eléri a településen a 900 főt, a HVI vezetője az SZSZB tagjainak számát a szükséges mértékben kiegészítheti a póttagok közül.

A nemzetiségi szavazást lebonyolító **SZSZB-be nem lehet delegálni**, de azok a jelölő szervezetek, amelyek a választáson jelöltet állítanak, egy-egy **megfigyelőt bízhatnak meg** (közös jelöltet állító jelölő szervezetek közösen jogosultak a megfigyelő megbízására).

Megfigyelő csak az adott nemzetiség regisztrált választópolgára lehet, ezt a HVI ellenőrzi. A HVI vezetője határozattal visszautasítja a megfigyelő megbízását, ha az nem felel meg a törvényes követelményeknek.

A megfigyelő

- figyelemmel kísérheti a nemzetiségi SZSZB munkáját,
- a szavazást, illetőleg a nemzetiségi SZSZB munkáját tevőlegesen vagy ráutaló magatartással nem befolyásolhatja, és nem zavarhatja,
- a szavazóköri jegyzőkönyvben rögzítheti észrevételeit,
- kifogást nyújthat be,
- a szavazás lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja,
- a szavazóhelyiségben köteles regisztrációs kártyát viselni.

A megfigyelő megbízásával és tevékenységével kapcsolatos költségek a megbízó jelölő szervezetet terhelik.

Fontos megjegyezni, hogy a nemzetiségi SZSZB-be – tekintettel arra, hogy nincs lehetőség delegálásra - szükségeszerű 5 tagot megválasztani (további póttagokkal), mivel a mozgóurna kivitelét és a működéshez, határozatképességhez szükséges 3 tag jelenlétét egyidejűleg csak így lehet biztosítani!

4.2.2 A HVB

A HVB feladatai az időközi **települési** nemzetiségi önkormányzati választáson:

- kitér az időközi települési nemzetiségi önkormányzati választást, egyidejűleg megállapítja a megválasztható képviselők számát, valamint a szükséges ajánlások számát,
- dönt a jelölő szervezetek nyilvántartásba vételéről
- dönt a települési nemzetiségi önkormányzati jelöltek nyilvántartásba vételéről,
- jóváhagyja a települési nemzetiségi önkormányzati választás szavazólapjának adattartalmát,
- dönt a települési nemzetiségi önkormányzati választással kapcsolatos kifogásról,
- megállapítja és közlésezi a települési nemzetiségi önkormányzati választás eredményét.

4.2.3 A HVB feladatai az időközi területi és az országos nemzetiségi önkormányzati választáson

Időközi **területi és országos nemzetiségi önkormányzati választáson a HVB-k látják el az SZSZB-k feladatait, így a HVB előtt** adhatják le szavazatukat azok a választópolgárok, akik a településen a nemzetiség névjegyzékében szerepelnek.

A HVB-nek 6 és 19 óra között határozatképes létszámban kell lebonyolítania a szavazást, azzal, hogy **szükséges 5 választott bizottsági tagnak részt vennie a bizottság munkájában, mivel a mozgóurna kivételét és a működéshez, határozatképességhez szükséges 3 tag jelenlétét egyidejűleg csak így lehet biztosítani!**

A nemzetiségi jelölő szervezetek a HVB-be nem bízhatnak meg megfigyelőt.

5. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE

5.1 A szavazóköri névjegyzék létrehozása

Az állandó, folyamatosan aktualizált központi névjegyzékben minden választópolgár szerepel, aki bármelyik választástípusban választójoggal rendelkezik. Emellett még 18 év alatti, a választójogra csak várománnyal rendelkező polgárok is vannak a központi névjegyzékben. A választás kitűzését követően azonban már olyan névjegyzékre van szükség, amely csak a kitűzött választáson aktív választójoggal rendelkező választópolgárok adatait tartalmazza.

Egy-egy **időközi választás kitűzését követően** ezért a központi névjegyzék alapján az NVI elkészíti a szavazóköri névjegyzéket, amelyben már csak az **adott választáson szavazati joggal rendelkező** választópolgárok szerepelnek.

A nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásán az a személy rendelkezik szavazati joggal, aki az adott nemzetiség **regisztrált** választópolgára. A regisztrált választópolgár azon a településen szavazhat, ahol **lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik**, és a **helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2014. évi általános választásán vagy azt követő időközi választásán legutóbb**

- **ugyanezen településen** a szavazóköri névjegyzékben szerepelt, vagy
- **más településen szerepelt ugyan a szavazóköri névjegyzékben, de azon a településen már nincs sem lakóhelye, sem tartózkodási helye**, vagy
- **sehol sem szerepelt** a szavazóköri névjegyzékben.

A településen belüli, de szavazókörök közötti költözés esetén a regisztrált választópolgárt az aktuális címe szerinti szavazókör nemzetiségi névjegyzékébe kell felvenni.

Már a szavazóköri névjegyzék összeállításától kezdve, azaz az időközi választás kitűzését követő naptól szerepelnie kell a szavazóköri névjegyzékben azoknak a – szavazókörben lakcímmel rendelkező – regisztrált kiskorú polgároknak is, akik legkésőbb a szavazás napján a 18. életévük betöltésével választójogosulttá válnak. Ők is megkapják az értesítőt, de csak azok ajánlhatnak jelöltet, illetve listát, akik az ajánlásgyűjtés befejezéséig nagykorúvá válnak.

A szavazóköri névjegyzék megtekintésére az informatikai rendszer lehetőséget nyújt (*NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Nemzetiségi szavazóköri névjegyzék megtekintés*). A szavazóköri névjegyzék elektronikus változatának elérését a HVI-ben az NVI a szavazás napját követő 15 nap elteltével megszünteti, a szavazókörben használt kinyomtatott példányt pedig a HVI a szavazást követő 90. nap utáni munkanapon **megsemmisíti**.

5.2 Az értesítő

5.2.1 Az értesítő tartalma

A választás kitűzéséről, a szavazás napjáról és helyéről értesítővel kell tájékoztatni a nemzetiség szavazóköri névjegyzékében szereplő választópolgárokat.

Az értesítő a választópolgár személyes adatai közül csak a nevét, születési nevét, születési idejét és a lakcímét tartalmazza.

Az értesítő a választópolgár szavazati jogának gyakorlásával kapcsolatos alapvető információkat is tartalmazza.

5.2.2 Az értesítő megküldése

Azoknak a választópolgároknak, akik a szavazás napját megelőző **ötvennyolcadik napon** a nemzetiség szavazóköri névjegyzékében szerepelnek, az NVI küldi meg az értesítőt, úgy, hogy az a szavazást megelőző negyvennyolcadik napig megérkezzen a választópolgárhoz.

Ha a választópolgár a központi névjegyzék adatai szerint Braille-írással készült értesítő megküldését kérte, az NVI küldi meg számára a speciális értesítőt.

Azt, aki a szavazás napját megelőző **ötvennyolcadik napot követően** kerül felvételre a szavazóköri névjegyzékbe, a felvételekor – ha jelen van, az értesítő átadásával, egyébként megküldésével – a **HVI** tájékoztatja a névjegyzékbe vételéről *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Értesítő/Határozat nyomtatás)*.

Az a választópolgár, aki – annak ellenére, hogy szerepel a szavazóköri névjegyzékben – nem kapja meg az értesítőt, vagy azt elveszíti, a HVI-től új értesítőt igényelhet.

5.3 A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése

5.3.1 A szavazóköri névjegyzék automatikus továbbvezetése

Annak érdekében, hogy a szavazóköri névjegyzék mindig naprakész legyen, az **NVR** a központi névjegyzékben bekövetkezett minden változást (pl. lakcímváltozás, névváltozás, választójog elvesztése vagy megszerzése) átvezet a szavazóköri névjegyzéken.

Ha a központi névjegyzékben szereplő választópolgár kéri **nemzetiségi regisztrációját** vagy annak **törlését**, a lakcíme szerint illetékes HVI a kérelmet a beérkezése napján (ha még nincs kitűzve az időközi választás, akkor a beérkezésétől számított 5 napon belül) az NVR-ben elbírálja. A nemzetiségi regisztráció, illetve annak törlése ezt követően a szavazóköri névjegyzéken is átvezetésre kerül.

5.3.2 A szavazóköri névjegyzék módosítása kérelemre

5.3.2.1 Mozgóurna igénylése

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de **egészségi állapota** vagy **fogyatékosága**, illetve **fogva tartása** miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, hogy ott adja le a szavazatát, mozgóurnát kérhet. Egyéb indokok (például munkavégzési kötelezettség teljesítése) alapján nincs lehetőség mozgóurna igénylésére.

A HVI a mozgóurnát igénylő választópolgárokról az informatikai rendszerben **külön jegyzéket** (a „mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke”) készít. Ebbe a nyilvántartásba – a nevéől eltérően – természetesen nem azokat kell felvenni, akik kérték a mozgóurnát, hanem csak azokat, akik kérelmét a HVI pozitívan bírálja el.

A mozgóurnát a választópolgár a település területén lévő címre kérheti (ha azonban a településen több nemzetiségi szavazókör van, a mozgóurnát csak azon **szavazókörön belüli címre** lehet kérni, amelynek névjegyzékében a választópolgár szerepel).

A mozgóurna-igénylés megkönnyítésére a Vhr. tartalmaz egy **mintanyomtatványt**, annak használata azonban **nem kötelező**.

5.3.2.2 A mozgóurna iránti kérelem benyújtása

A kérelmet a **választás kitűzését követően, a szavazás napján 15.00 óráig** lehet benyújtani.

A kérelmet be lehet benyújtani:

- a szavazást megelőző második napon 16.00 órát megelőzően a **HVI**-hez (amelynek szavazóköri névjegyzékében a választópolgár szerepel) vagy
- azt követően az **SZSZB**-hez.

A kérelem

- a szavazás helye szerinti HVI-hez nyújtható be, **személyesen, levélben** vagy a választások hivatalos **honlapján** ügyfélkapus azonosítással vagy anélkül, illetve **meghatalmazott** útján (ez utóbbi az esetben a kérelmet a meghatalmazott írja alá, és ahhoz a közokiratba vagy teljes bizonyító erejű okiratba foglalt meghatalmazást is csatolni kell),

- a szavazás napján az SZSZB-hez nyújtható be **levélben, meghatalmazott útján** vagy a választások hivatalos **honlapján** ügyfélkapus azonosítással vagy anélkül.

Ha a **mozgóurna** iránti kérelmet nyújtják be rossz helyre, azt minden esetben **el kell utasítani, áttételnek nincs helye.**

5.3.2.3 *A mozgóurna iránti kérelem adattartalma*

A kérelemnek **tartalmaznia kell** azokat a személyes adatokat, amelyek alapján a választási iroda meggyőződhet arról, hogy a kérelem valóban a kérelmezőtől származik. E személyes adatok a következők:

- a választópolgár **neve,**
- a választópolgár **születési neve,**
- a választópolgár **születési helye,**
- a választópolgár **anyja neve,**
- a választópolgár **személyi azonosítója.**

A fentiekén kívül a mozgóurna igénylésének tartalmaznia kell az igénylés **okát,** valamint azt a **címet,** ahova a mozgóurna kivitelét kéri a választópolgár, ha nem a lakcímén tartózkodik.

A kérelem elbírálására illetékes választási iroda a kérelem tárgyában hozott döntéséről értesítést küld a kérelmező számára. A kérelemben ezért **megadható** egy értesítési cím (email, telefax, postai cím) amelyre a HVI – a kérelmező lakcímére kiküldött értesítés mellett – értesítést küld a kérelem elbírálásának eredményéről.

5.3.2.4 *A mozgóurna iránti kérelem feldolgozása*

A mozgóurna iránti kérelmet a HVI ügyintézője az NVR-ben az alkalmazás támogatásával kezeli. (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzéki kérelmek menü)

A **személyesen, meghatalmazott útján** vagy **levélben** benyújtott kérelmet a HVI ügyintézője a **Kérelem feldolgozás – Mozgóurna igénylés** menüpontban rögzíti, azonosítja és bírálja el. Ha a kérelem feldolgozása megszakad, a rögzített kérelem feldolgozását a **Kérelmező azonosítása** menüpontban, az azonosított kérelmét pedig a **Kérelmek elbírálása** menüpontban lehet folytatni.

A **választások hivatalos honlapján** ügyfélkapus azonosítással vagy anélkül benyújtott kérelmeket a **Kérelmező azonosítása** menüpontban kell megkeresni (**Keresés**), s ezt követően a HVI ügyintézője itt azonosítja a kérelmezőt és bírálja el a kérelmet. Ha a kérelem feldolgozása az azonosítást követően megszakad, a feldolgozást a **Kérelmek elbírálása** menüpontban lehet folytatni.

Az SZSZB-hez benyújtott kérelem az NVR-ben nem kerül feldolgozásra.

a) A kérelmező azonosítása

A kérelem **személyes** benyújtása esetén a HVI ügyintézője a kérelmező iratai alapján ellenőrzi a kérelmező személyazonosságát, és a kérelemben feltüntetett adatokat összeveti a névjegyzék adataival. Ha eltérést tapasztal, lehetőség van a kérelem adatainak javítására, kiegészítésére.

A **nem személyesen** benyújtott kérelem esetén is alapvető fontosságú, hogy a választási iroda meggyőződjön arról, hogy a kérelmet valóban az nyújtotta be, akire az vonatkozik!

b) A kérelem elbírálása

A kérelemnek csak akkor adhat helyt a HVI, ha a választópolgárnak a kérelemben szereplő adatai **pontosan megegyeznek** a nyilvántartásban szereplő adatokkal. Egyetlen betű eltérés is a kérelem elutasítását vonja maga után. (Ez nem vonatkozik a születési helyre, amelynél nem a betűhelyes leírás a követelmény, hanem a tartalmi egyezőség, így pl. Báscalmás helyett a Báscalmás megjelölést is el kell fogadni. Nem elutasítási ok az sem, ha a születési hely nem tartalmazza a városi kerületet.)

c) A kérelem elbírálásának határideje

A 16 óráig beérkező **kérelmet** a **beérkezése napján** kell elbírálni.

A **16 órát követően**, illetőleg a **nem munkanapon** beérkező kérelmet a **következő munkanapon** kell elbírálni.

d) A választási iroda és az SZSZB döntése

A HVI a kérelem **elutasításáról az NVR-ből kinyomtatott határozatot** hoz.

Ha a HVI a **kérelemnek helyt ad, az NVR-ből** nem határozatot, hanem egyéb **döntést nyomtat**.

Az **SZSZB** a mozgóurna iránti kérelem elutasításáról **határozattal** dönt.

5.3.2.5 A kérelmező értesítése

A HVI döntéséről (legyen az elutasító vagy a kérelemnek helyt adó) értesíteni kell a kérelmezőt.

Ha a kérelmező jelen van, a HVI a határozatot vagy az írásba foglalt egyéb döntést/értesítőt **átadja** részére.

A kérelmező számára – ha nincs jelen – a döntést/értesítőt az alábbi módon kell megküldeni:

- a **lakcímére** minden esetben meg kell küldeni,
- ha a kérelmező a kérelemben megadja email címét vagy telefax számát, a döntést/értesítőt a megadott **email** címre vagy **telefax** számra is meg kell küldeni,
- ha a kérelmező a kérelemben egy **postacímet** adott meg értesítési címként, a döntést/értesítőt a megadott postacímre is meg kell küldeni.

A döntést/értesítőt legkésőbb a meghozatalát követő napon, magyarországi címre **tértivevényes** küldeményként kell postázni. Az irat nyomon követhetősége érdekében az átadással vagy postázással kapcsolatos adatok az NVR-ben rögzíthetők. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzéki kérelmek menü – Iratok kezelése)*

Az időközi nemzetiségi önkormányzati választáson átjelentkezésre nincs lehetőség!

5.4 A szavazóköri névjegyzék lezárása és kinyomtatása

5.4.1 **A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének lezárása**

A mozgóurna iránti kérelem, illetve annak módosítása vagy visszavonása a szavazást megelőző második napon 16 óráig nyújtható be. Az ekkor benyújtott kérelmeket a HVI haladéktalanul elbírálja, a változások átvezetése megtörténik a névjegyzékeken. A 16.00 óráig benyújtott kérelmek feldolgozásának befejezését a HVI az NVR-ben **zárással** jelzi. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Névjegyzék zárás)*

Ezután az SZL-ben és a NESZA-ban bekövetkezett változásokat az NVI átvezeti a központi névjegyzékeken és a szavazóköri névjegyzékeken is.

E változások átvezetése után az **NVI** a szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét **lezárja**, ezt követően azokba választópolgárt felvenni és azokból törölni már nem lehet. Ez alól két kivétel van:

- Az SZSZB a szavazás napján a szavazóköri névjegyzékből a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe átteszi a nála mozgóurnát igénylő választópolgárokat.
- Előfordulhat, hogy a bíróság jogorvoslati eljárás keretében a szavazóköri névjegyzék lezárását, illetve kinyomtatását követően vesz fel valakit a névjegyzékbe. Ebben az esetben a bíróság ítéletét az elektronikusan vezetett névjegyzék megnyitásával, módosításával, ismételt lezárásával és ismételt kinyomtatásával lehet érvényesíteni.

5.4.2 A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása

A zárást követően az addig kizárólag elektronikus úton vezetett, lezárt szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét a **HVI kinyomtatja**. A nyomtatási feladatok elvégzésével a HVI vezetője megbízhatja a TVI-t is, amely a feladatot a kormányhivatal közreműködésével is elláthatja. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Választásnapon névjegyzék nyomtatás)*

A HVI vezetője a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékét az utolsó oldalon elhelyezett aláírásával és bélyegzőlenyomattal **hitelesíti**. A hitelesítés megtörténtét a HVI az NVR-ben jelzi. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Névjegyzék hitelesítés visszaigazolás)*

A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken már nem szerepelnek azok, akiket a HVI felvett a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe.

Azt, aki a szavazás napján, az SZSZB-től kér mozgóurnát, az SZSZB törli a szavazóköri névjegyzékből (áthúzza az adatait), és felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe. **A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke gyakorlatilag együtt alkotja a szavazókörben (a szavazóhelyiségben vagy mozgóurnával) szavazásra jogosult választópolgárok nyilvántartását.**

Ezekkel az intézkedésekkel biztosítható, hogy egy választópolgár csak egyszer szavazhasson.

5.5 A névjegyzék nyilvánossága

5.5.1 A központi névjegyzék nyilvánossága

Az információs önrendelkezési jog keretében bárki jogosult információt kérni arról, hogy szerepel-e a központi névjegyzékben, a nyilvántartott adataiba betekinthez, továbbá azokról másolatot kérhet. A betekintés jogát a magyarországi lakcímmel rendelkező polgár a **lakcíme szerinti HVI-ben**, a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár az NVI-ben gyakorolhatja. A többi választópolgár központi névjegyzéki adataiba történő betekintésre nincs lehetőség. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Választópolgár adatai a névjegyzéken)*

5.5.2 A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága

A választások törvényességének egyik alapvető garanciája, hogy bárki meggyőződhet arról, hogy kik azok, akik a szavazáson részvételre jogosultak. Ennek módja, hogy a választás kitűzésétől a névjegyzék lezárásáig a **HVI-ben bárki** megtekintheti a település szavazóköri névjegyzékeinek adatait. A választópolgárok személyes adatainak védelme érdekében a megtekintés lehetősége csak a választópolgárok nevére és lakcímére terjed ki, a többi személyes adat megismerésére nincs mód. A betekintés lehetősége nem terjed ki a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékére, hiszen a nyilvánossághoz fűződő érdek már nem foglalja magában annak megismerését, hogy ki korlátozott a mozgásában.

A szavazóköri névjegyzéket a HVI csak a szavazást közvetlenül megelőző napokban nyomtatja ki, így a megtekintés nem az ügyfélszolgálaton kifüggesztett lista segítségével, hanem az informatikai rendszerben, monitoron történik. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Nemzetiségi szavazóköri névjegyzék megtekintés)*

A szavazóköri névjegyzék adatainak megtekintése nem terjed ki arra, hogy a személyes adatokról (a választópolgárok neve és lakcíme) a betekintő másolatot vagy feljegyzést készítsen. Az információs önrendelkezési jog keretében természetesen minden választópolgár jogosult arra, hogy **teljes körűen** megismerje a szavazóköri névjegyzékben **róla nyilvántartott** adatokat, és azokról **másolatot** kérjen. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Választópolgár adatai a névjegyzéken)*

6. A JELÖLTAJÁNLÁSSAL, JELÖLTEK, JELÖLŐ SZERVEZETEK BEJELENTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

6.1 A jelölő szervezet bejelentése

6.1.1 A szervezet bejelentése

Az időközi választáson jelöltet csak a HVB által nyilvántartásba vett nemzetiségi szervezet (a párt és a szakszervezet kivételével – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában szereplő – olyan egyesület, amelynek alapszabályában rögzített célja a Nektv. szerinti, konkrétan megjelölt nemzetiség képviselete) állíthat. Egy nemzetiségi szervezet csak egy nemzetiséget képviselhet.

A választáson indulni kívánó nemzetiségi szervezeteknek az időközi választás kitűzését követően kérniük kell nyilvántartásba vételüket a HVB-nél. A közös jelöltet állító jelölő szervezeteknek külön-külön kell nyilvántartásba vetetni magukat. A jelölő szervezet bejelentésre az általános választásokhoz hasonlóan a **P4** jelű formanyomtatvány áll rendelkezésre. A későbbiekben az adatváltozásokat szintén ezen a nyomtatványon kell bejelenteni.

A bejelentéshez nem kell csatolni a szervezetnek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásából kiállított kivonatát, azt a HVI hivatalból szerzi be.

A nemzetiségi jelölő szervezetnek a bejelentéséhez azonban mellékelnie kell a szervezet hatályos alapszabályát, mely a Nektv. szerinti nemzetiségi szervezetnek való megfelelést tanúsítja. Célszerű a bejelentéshez az alapszabálynak az időközi választás kitűzését követően, a szervezetet nyilvántartásba vevő illetékes törvényszék által kiállított hiteles másolati példányát csatolni.

A jelölő szervezetet a képviseletére jogosult személy jelentheti be, vagyis az, aki a civil szervezetek bírósági nyilvántartása szerint a szervezet törvényes képviselője. E személynek (együttes aláírási jog esetén személyeknek) kell tehát saját kezű aláírásával ellátnia a **P4** jelű formanyomtatványt. A nyomtatványt és az alapszabályt ezt követően bárki leadhatja a választási irodában, az átadáshoz meghatalmazás nem szükséges. A bejelentésre a nyomtatványnak és az alapszabálynak a HVI-hez személyesen vagy postai úton történő eljuttatásával van mód, a nyomtatvány elektronikus levélben való megküldésével a bejelentés nem lehetséges.

6.1.2 A szervezet adatainak ellenőrzése

A HVI a bejelentett szervezet létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

A bejelentett szervezetek esetében az ellenőrzés érdekében célszerű elektronikus úton megkereséssel élni a szervezetet nyilvántartásba vevő törvényszék felé a kijelölt bírósági kapcsolattartó útján. A bírósági kapcsolattartók neve és rövid utas elérhetőségei a VÜR-ben megtalálhatók.

Tekintettel arra, hogy a civil szervezetek nyilvántartása 2015. január 1-jétől többek között tartalmazza

- a szervezet nyilvántartásba vételéről szóló határozat számát, jogerőre emelkedésének napját,
- a szervezet nevét,
- a szervezet székhelyét,
- a szervezet képviselőjének nevét, lakóhelyét,
- a szervezet típusát,
- a szervezet rövidített nevét (szükség szerint),

ezért a megkeresésben a szervezet hatályos adatait tartalmazó kivonatot és a hatályos alapszabályt célszerű megkérni az illetékes törvényszéktől, valamint tájékoztatást arra vonatkozóan, ha a szervezet adataiban a szavazás napjáig változás következik be, vagy a szervezetet törlik a nyilvántartásból.

A **P4** jelű formanyomtatványon fel kell tüntetni a szervezet hivatalos nevét, mely minden esetben kizárólag a szervezetnek a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő neve lehet. A formanyomtatvány (2) pontjában megadható a szervezet rövidített neve is.

A Ve. szerint a jelölő szervezet rövidített neve a civil szervezetek nyilvántartásában szereplő név, ennek hiányában a bejelentéskor megjelölt egyéb rövidített név. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 2015. január 1-jétől hatályos rendelkezései szerint a civil és egyéb cégeknek nem minősülő szervezetek nyilvántartása szükség szerint valamennyi szervezet esetében tartalmazza a szervezetek rövidített nevét.

A Nemzeti Választási Bizottság következetesen alkalmazott és a Kúria által is megerősített joggyakorlata alapján, ha a szervezetnek nincs bejegyzett rövidített neve, a jelölő szervezet a választási eljárásban olyan rövidített nevet használhat, mely nyelvtani kapcsolatban van a szervezetnek a civil szervezetek nyilvántartásában szereplő teljes nevével, vagy adott esetben az egyértelmű logikai kapcsolatot mutat a szervezet létesítő okiratában foglalt és a bírósági nyilvántartásban is szereplő céljával. (Kapcsolódó NVB és kúriai döntések: 40/2014., 43/2014., 846/2014., 1006/2014. NVB határozat, Kvk. II.37.110/2014/2.)

A HVI-nek azt is ellenőriznie kell, hogy a szervezet hatályos alapszabályát csatolta-e a bejelentés alkalmával. Ezt csak oly módon tudja megtenni, ha a törvényszék a HVI számára elektronikus úton megküldi az általa nyilvántartott hatályos alapszabályt. A HVB a nyilvántartásba vételi eljárás során ellenőrzi azt is, hogy a szervezet alapszabályban rögzített célja-e az érintett nemzetiség képviselője. Az NVB a nemzetiségi szervezetek esetében a nyilvántartásba vételt akadályozó tényezőnek tekintette és a nyilvántartásba vételt visszautasította, ha az nem a hatályos alapszabályát csatolta a bejelentéshez, vagy úgy találta, hogy az alapszabályban foglalt célok nem elsődlegesen valamely Nektv. szerinti nemzetiség képviselőjére vonatkoznak. (Kapcsolódó NVB és Kúriai döntések: 1291/2014. NVB határozat-Kvk.II.37.906/2014/4. számú végzés, 1285/2014. NVB határozat; 1283/2014. NVB határozat; 1273/2014. NVB határozat; 1269/2014. NVB határozat; 1255/2014. NVB határozat).

6.1.3 A jelölő szervezet emblémája

A **P4** jelű formanyomtatványhoz – amennyiben a jelölő szervezet kéri annak feltüntetését a szavazólapon – csatolhatja emblémáját is, melyet minden esetben JPEG kiterjesztésű, legalább 390x520 felbontású fájlban kell mellékelni a bejelentéshez. A fájl neve a következő legyen: „*a nyomtatvány (2) pontjában feltüntetett rövidített név_embléma*”.

A szavazólapon minden jelölő szervezet emblémája szürkeárnyaltos formában jelenik meg egy 20 mm magas és 40 mm széles területen. Az embléma feltüntetésére szolgáló terület akkor is ugyanennyi, ha a közös jelölt állításában részt vevő szervezetek több jelkép feltüntetését is kérik a szavazólapon.

Az emblémával kapcsolatban fontos figyelemmel lenni arra, hogy Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiéről szóló 2011. évi CCII. törvény 5. §-ának (1) bekezdése szerint jelölő szervezet jelképeként vagy annak részeként Magyarország címere és annak elkülöníthető részei, a címerpajzs és a Szent Korona nem használható. (Kapcsolódó NVB döntés: 48/2014. NVB határozat) Emellett az egyes települések címerének, jelképének használata során be kell tartani a vonatkozó önkormányzati rendelet előírásait.

A jelölő szervezet kérheti, hogy a szavazólap a nevét és a rövidített nevét a nemzetiség nyelvén is tartalmazza. Ebben az esetben a szervezet bejelentésekor csatolni kell a jelölő szervezet nemzetiségi nevét nyomtatott nagybetűvel tartalmazó word fájlt is.

6.1.4 Meghatalmazott bejelentése

A **P4** jelű formanyomtatványt kizárólag a szervezet bírósági nyilvántartás szerinti törvényes képviselője írhatja alá, s emellett bármely más nyomtatványt is aláírhat és nyilatkozatot tehet a szervezet nevében.

A bírósági nyilvántartás szerinti törvényes képviselő a **P4** jelű formanyomtatványon általános, a jelölő szervezettel kapcsolatos nyilatkozat megtételre jogosult képviselőt nevezhet meg.

A bírósági nyilvántartás szerinti törvényes képviselő, valamint a P4-es formanyomtatványon megadott, nyilatkozattételre jogosult képviselő további meghatalmazottakat jelenthet be a szervezetet nyilvántartásba vevő HVB-nél. E meghatalmazottak jogosultsága korlátozható egyes eljárási cselekményekre (ajánlói igénylése, jelölt, lista bejelentése, megfigyelő bejelentése).

A bírósági nyilvántartás szerinti törvényes képviselő(k), valamint a fentiek szerint bejelentett meghatalmazottak adatait a választások informatikai rendszerébe rögzíti a választási iroda, így e személyek – a személyazonosságuk igazolását követően – eljárhatnak a választási szerveknél.

Az informatikai rendszerben feltüntetett képviselők írásban (közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalva) továbbadhatják a meghatalmazást további képviselőknek.

6.1.5 Az adatok rögzítése az NVR-ben

A HVI a bejelentést követően rögzíti az NVR-ben a jelölő szervezet adatait, valamint a meghatalmazottak adatait, továbbá feltölti az NVR-be az emblémát, illetve a nemzetiségi nevet tartalmazó fájlokat. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Jelölő szervezet bejelentése).*

6.2 Az ajánlás

6.2.1 Az ajánlói

Jelöltet ajánlani ajánlóiúven lehet. Az ajánlóiú igénylésére az A6 jelű formanyomtatvány áll rendelkezésre.

Az ajánlóiúvet a jelölő szervezet a HVI-től igényelheti, az igénylést az NVR-ben rögzíteni kell *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor –Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlóiú menü – Ajánlóiúvek igénylése (A4,A5,A6,A7)).*

Az ajánlóiúven a HVI feltünteteti a jelöltként indulni szándékozó választópolgár nevét, a jelölő szervezet nevét, a település megjelölését. Közös jelölt esetén az ajánlóiúven a közös jelöltet állító valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni a jelölő szervezetek által a nyomtatványon feltüntetett sorrendben.

Az ajánlóiúvet a HVI az NVR-ből nyomtatja ki, amely sorszámmal (és az azt tartalmazó vonalkóddal) látja el az ajánlóiúvet *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor –Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlóiú menü – Ajánlóiúvek igénylése (A4,A5,A6,A7) – Ív nyomtatás).*

A HVI az igénylését követően haladéktalanul, de legkorábban a szavazást megelőző 48. napon az NVR-ből előállított átadás-átvételi bizonylattal átadja az igénylő részére az általa igényelt mennyiségű ajánlóiúvet. Az átadás-átvételi bizonylat az ajánlóiúvek nyomtatásakor automatikusan készül. A HVI valamennyi ajánlóiúvet hitelesítő bélyegzőlenyomattal lát el.

Hivatalos ajánlóiúvnek csak a HVI által – a jogszabályok által előírt eljárási rendben – biztosított ajánlóiúv minősül. Az ajánlóiúvról kitöltetlen állapotban sem lehet másolatot készíteni.

Egy jelölő szervezet – külön-külön ajánlóiúveken gyűjtött ajánlások alapján – több jelöltet is állíthat.

6.2.2 Az ajánlás

Az a választópolgár ajánlhat jelöltet, aki a településen a nemzetiségi szavazóköri névjegyzékben szerepel. A nemzetiségi szavazóköri névjegyzékben azok a választópolgárok szerepelhetnek, akik – legkésőbb az időközi választást megelőző 16. napig benyújtott kérelmük alapján – nemzetiségi választópolgárként szerepelnek a központi névjegyzékben.

Az ajánlóiúvre rá kell vezetni az ajánlást adó választópolgár

- nevét,
- személyi azonosítóját,
- magyarországi lakcímét,
- anyja nevét.

Az ajánlás érvényességének és hitelességének elengedhetetlen feltétele a saját kezű aláírás. A többi adat az ajánló választópolgár jelenlétében másképp is rávezethető az ajánlóívre. A nevének saját kezű aláírására képtelen (pl. testi fogyatékos, vak, illetve gyengénlátó, írástudatlan) választópolgár az ajánlóívet a választási iroda vezetője, tagja, valamint bíróság, közjegyző előtt láthatja el kézjegyével. A választópolgár kézjegyét a választási iroda hivatalos személyként eljáró vezetője vagy tagja, valamint a bíróság, illetőleg a közjegyző hitelesíti.

Az ajánlóíven az ajánlást gyűjtő személy feltünteteti nevét és aláírását.

A választópolgár több jelöltet is ajánlhat. Egy választópolgár egy jelöltet csak egy ajánlással támogathat, a további ajánlásai érvénytelenek.

Az ajánlás nem vonható vissza.

Ajánlást a polgárok zaklatása nélkül a jelölő szervezet képviselője vagy a jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve annak képviselője – az alábbi kivételeken túl – bárhol gyűjthet.

Nem gyűjthető ajánlás:

- az ajánlást gyűjtő és az ajánló munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetve munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben (kizárólag az ajánlást gyűjtő, illetve az ajánló választópolgár munkahelyén való aláírásgyűjtésre vonatkozó tilalmat tartalmaz, így az vonatkozik a jelölő szervezetek által fenntartott vagy működtetett munkahelyekre is, amennyiben az ajánló vagy az ajánlást gyűjtő ott dolgozik, nem zárja ki azonban azt, hogy a jelölő szervezet székházában az ajánlásgyűjtést megszervezze, például külön helyiségben biztosítsa az ajánlóív kitöltésének lehetőségét),
- a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,
- tömegközlekedési eszközön,
- állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,
- felsőoktatási és köznevelési intézményben,
- egészségügyi szolgáltató helyiségében.

Az ajánlásért az ajánlást adó választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az ajánlást adó választópolgár az ajánlásért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígérését. Érvénytelen az az ajánlás, amelyet az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtöttek.

Kapcsolódó NVB iránymutatás: 1/2014. NVB iránymutatás.

6.3 A jelölt bejelentése

A jelöltet legkésőbb a szavazást megelőző 34. napon 16 óráig kell bejelenteni a HVB-nél az E3 nyomtatvány és az ajánlóívek egyidejű átadásával.

(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Nemzetiségi önkormányzati jelöltek lekérdezése, karbantartása).

A jelöltet állítani szándékozó jelölő szervezet a rendelkezésére bocsátott összes ajánlóívet köteles átadni a HVI-nek legkésőbb a jelölt bejelentésére nyitva álló határidőig. E kötelezettség elmulasztása esetén a HVB hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott ajánlóív után tízezer forint. Nem szabható ki bírság a legkésőbb a határidő elteltét követő napon benyújtott, ajánlást nem tartalmazó ajánlóív után.

Az ajánlóíveket bárki leadhatja, ahhoz külön meghatalmazás nem szükséges és nem kérhető. A HVI a leadott ajánlóívek sorszámait rögzíti, illetve szkenneléssel vagy vonalkódolvasó segítségével beolvassa *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlóív menü – Ajánlóívek leadása).*

A visszavett ajánlóívek sorszámainak bevitele után az **Ív leadás jkv. funkciógomb** segítségével készíthető el az átadás-átvételi jegyzőkönyv.

6.4 Az ajánlások ellenőrzése

Az ajánlásokat a HVI ellenőrzi. A HVB tagja csak a bizottság döntése alapján végezhet önállóan ellenőrzési feladatot, illetve tekinthet be a technikai nyilvántartásba.

Az ajánlások ellenőrzése során:

- meg kell vizsgálni, hogy az ajánlóív **eredeti**-e, (a másolt ajánlóíven szereplő ajánlás érvénytelen, függetlenül a másolás módjától),
- az ajánlóív aláírásra került-e a **gyűjtő** személy által, ha nem, az ajánlóív és rajta az összes ajánlás érvénytelen,
- el kell végezni az **ajánló választópolgár azonosítását és választójoga megállapítását** az ajánlóíven feltüntetett adatainak a központi és a szavazóköri névjegyzék adataival való összevetésével, ennek során meg kell vizsgálni, hogy
  - az adott nemzetiség regisztrált választópolgára-e,
  - az ajánlóíven a választópolgár valamennyi szükséges adata fel van-e tüntetve,
  - létezik-e választópolgár az adott személyi azonosítóval,
  - egyeznek-e a választópolgár központi névjegyzékbeli adatai az ajánlóíven feltüntetett adataival,
  - a választópolgár – a szavazást megelőző 48. nap és az ajánlóív leadása közötti időszak bármely napján – választójogosult volt-e a választókerületben,
  - a választópolgár nem ajánlott-e egy jelöltet többször.

Az ajánlás érvényes, ha

- az ajánló választópolgár a szavazást megelőző 48. nap és az ajánlóív benyújtásának napja közötti bármely időpontban jogosult volt jelöltet ajánlani a választókerületben,
- az ajánló választópolgár ajánlóíven feltüntetett adatai a szavazást megelőző 48. nap és az ajánlóív benyújtásának napja közötti bármely időpontban a központi névjegyzék adataival teljes körűen megegyeztek,
- az ajánlás megfelel az előzőekben felsorolt követelményeknek.

Az ajánlások ellenőrzésével és a „teljes körű egyezés” törvényi követelménynek az értelmezésével kapcsolatban az NVB 5/2014. számú iránymutatása az alábbiakat tartalmazza:

Az ajánlások ellenőrzése során a teljes körű egyezés törvényi követelményének érvényre juttatása mellett a jelöltre, illetve a jelölő szervezetre leadott ajánlásban megnyilvánuló választópolgári akarat tiszteletben tartása érdekében érvényesnek kell elfogadni azokat az ajánlásokat, amelyeket az ajánlási szabályokat betartva gyűjtöttek, a választópolgár az ajánlóíven valamennyi adatát feltüntette, és az alapján a választópolgár egyértelműen beazonosítható, de ajánlása adásakor egyes adataiban csekély mértékű eltérés tapasztalható az ajánlóíven a központi névjegyzék adataihoz képest, az alábbiak szerint:

- nem tüntette fel a neve mellett a „dr.” megjelölést, de azt a központi névjegyzék a nevével tartalmazza;
- feltüntette, de a központi névjegyzékben nem szerepel neve részeként az ifjabb, idősebb, özvegy előtag, illetve ezen előtagok rövidítése;
- saját neve esetében a központi névjegyzékben szereplő több utóneve közül csak az egyiket tüntette fel;
- az anyja neve esetében annak a központi névjegyzékben szereplő több utóneve közül csak az egyiket tüntette fel;

- lakcíme településadatát rövidítve tüntette fel, de a település az ellenőrzés során egyértelműen beazonosítható (pl. Budapest-Bp., Debrecen-Db.) különös tekintettel a megadott postai irányítószámra;
- lakcímében a közterület elnevezését nem a magyar helyesírás szabályainak megfelelően tüntette fel (pl. Kossuth utca – Kosút utca), de a közterület elnevezése egyértelműen beazonosítható, vagy a közterület elnevezése megváltozott és a régi elnevezés szerint tüntette fel (pl.: Moszkva tér – Széll Kálmán tér);
- a közterület jellegét nem a központi névjegyzékben szereplő módon adta meg, de a megadott közterület jelleg azonos kategóriába tartozik (pl. út – útja – utca – körút, tér – tere – körtér, köz – köze, sor – ároksor – fasor), vagy a közterület jellegét a központi névjegyzéktől eltérően, rövidítve jelölte meg (pl. utca – u., körút – krt.).

Az ajánlások ellenőrzését a HVI az NVR-ben végzi *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempekor – Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlásellenőrzés menü – Ellenőrzés)*.

Az ajánlások ellenőrzését nem kell tovább folytatni, ha az érvényes ajánlások száma elérte a jelöltséghez szükséges számot.

Az ajánlások ellenőrzését a HVI a jelölt bejelentésétől számított **három napon belül** végzi el, a jelölt nyilvántartásba vételére azonban a HVB-nek a bejelentéstől számított négy nap áll rendelkezésére.

Az ajánlások ellenőrzésének eredményéről a HVI tájékoztatja a HVB-t. Ehhez az NVR-ből kell kinyomtatni az *Ajánlóívek ellenőrzésének eredmény-statisztikája* című kimutatást *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempekor – Ajánlásellenőrzés modul – Listák menü – Ajánlások feldolgozásának eredménye – Eredmény)*.

A választási iroda által az ajánlások ellenőrzésének elvégzését követően a Ve. 127. § (3) bekezdése értelmében készített tájékoztatást a jelöltként indulni szándékozó választópolgár és a jelöltet indítani kívánó jelölő szervezet képviselője akár a választási bizottság döntését megelőzően is jogosult megtekinteni, továbbá tájékoztatást kérhet az érvénytelennek tekintett ajánlásokat érintő érvénytelenségi okokról, azokkal összefüggésben észrevételéssel élhet. Másolat az ajánlóívekről ebben az esetben sem kérhető.

Amennyiben a jelölt bejelentése a bejelentésre nyitva álló határidőt megelőzően történik, és a HVB a megfelelő számú érvényes ajánlás hiánya okán utasítja vissza a jelölt nyilvántartásba vételét, ugyanazon jelölt ismételt bejelentése esetén további ajánlóívek igénylése és leadása lehetséges, mely esetben az érvényes ajánlások számába a korábban leadott összes érvényes ajánlást is bele kell számolni.

Az ajánlásra jogosult választópolgár – közérdekű adatigénylés keretében (az ajánlóívek megsemmisítéséig) – kérheti a HVI-től annak az információknak a kiadását, hogy az ellenőrzött ajánlások között az ő adatai megtalálhatóak-e, és ha igen, akkor melyik jelölt ajánlásai között. A HVI az adatszolgáltatást az NVR adatai alapján teljesíti. *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempekor – Ajánlásellenőrzés modul – Listák menü – Egy személy ajánlásai)*.

Az ajánlások feldolgozásának folyamata és eredménye az *NVR – Időközi önkormányzati választások csempekor – Ajánlásellenőrzés modul – VIR menüben követhető nyomon*.

Az ajánlóíveket a HVI a szavazást követő 90. nap utáni munkanapon megsemmisíti.

6.5 Jelölő szervezet és a jelölt nyilvántartásba vétele

A HVB minden, a törvényes feltételeknek megfelelő jelölő szervezetet és jelöltet – legkésőbb a bejelentését követő negyedik napon – nyilvántartásba vesz. Az erről szóló határozatot a HVI-nek fel kell töltenie a VÜR-be.

A HVB visszautasítja a jelölő szervezet, illetve a jelölt nyilvántartásba vételét, ha bejelentése a törvényes feltételeknek nem felel meg.

6.5.1 A jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartása

A bejelentett és a nyilvántartásba vett jelölő szervezetek, jelöltek és listák közhiteles, elektronikus nyilvántartását – a jogszabályban meghatározott adattartalommal – az NVI vezeti.

A nyilvántartott adatokban bekövetkező változásokat az arra illetékes választási iroda vezeti át a nyilvántartáson:

- települési nemzetiségi önkormányzati választás esetén a HVI (szervezetek, jelöltek),
- területi nemzetiségi önkormányzati választás esetén a TVI (szervezetek, listák és listás jelöltek),
- országos nemzetiségi önkormányzati választás esetén az NVI (szervezetek, listák és listás jelöltek).

Ha a jelölt elveszíti a választhatóság jogát, ennek tényét – a nyilvántartásból való törlése érdekében – a HVI haladéktalanul jelzi a HVB-nek. Ha a jelölő szervezetet törlik a civil szervezetek bírósági nyilvántartásából, az NVB törli a jelölő szervezetek nyilvántartásából.

6.5.2 A jelölt kiesése

A jelölt kiesik, ha

- a szavazás megkezdése előtt a jelölésről írásban lemond (ezt a HVI rögzíti az NVR-ben),
- a központi névjegyzékből törlésre kerül,
- a választhatóság jogát elveszíti,
- a választási bizottság a jelöltet állító jelölő szervezetet törli a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából.

A kiesett jelölt nevét a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint az egyéni szavazólapokról törölni kell.

6.5.3 A lista kiesése

Az időközi területi vagy országos nemzetiségi önkormányzati választáson kiesett listát a szavazólapokról törölni kell.

7. KAMPÁNY

A választási kampányra és az ehhez kapcsolódó jogorvoslatokra az általános szabályok irányadók, amelyeket a választási eljárásról szóló törvény „A választási kampány” című VIII. fejezete tartalmaz.

7.1 Választási kampányidőszak

A választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján 19.00 óráig tart.

7.2 Választási kampánytevékenység

Kampánytevékenységnek minősül:

- kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása, és
- kampányidőszakban folytatott minden egyéb tevékenység, amelynek célja a választói akarat befolyásolása, vagy ennek megkísérlése.

Nem minősül választási kampánynak:

- az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától (sms-váltás, facebook, szóbeli beszélgetés stb.);
- a választási szervek (választási bizottság, választási iroda) tevékenysége.

A szavazóhelyiséghez történő szállításra való felhívás tilalma vonatkozik a választási szervekre, így a választási irodákra is. A hivatkozott tilalomba ütközik továbbá, ha a választási iroda a választópolgárokat a szavazóhelyiséghez való eljutásuk érdekében autóbusszal szállítja. (Lásd: a szavazás napján történő autóbusszos személyszállítás egyes kérdéseiről szóló 3/2014. NVB iránymutatás)

7.3 Választási kampányeszközök

A kampányeszközök vonatkozásában a Ve. 140. §-ban használt „különösen” kifejezésből következően nem tartalmaz taxatív felsorolást a kampányeszközök vonatkozásában. A hivatkozott törvényhely a következő kampányeszközöket nevesíti:

- plakát,
- jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- politikai reklám,
- politikai hirdetés és
- választási gyűlés.

7.3.1 Plakát

A plakát az egyik legrégebben és leggyakrabban használt kampányeszköz. Megkülönböztethető szöveges, illetve képi/grafikai plakát. Célja a polgárok tájékoztatása, meggyőzése, szavazásra történő buzdítása.

A Ve. 144. §-a alkalmazásában plakát:

- a választási falragasz,
- felirat,
- szórólap,
- vetített kép,
- embléma.

A plakát választási plakátnak történő minősítése szempontjából nincs jelentősége a plakát méretének és hordozóanyagának.

A Ve. 144. § (2) bekezdése alapján kampányidőszakban a jelölő szervezeteknek és a jelölteknek nem kell engedélyt kérni, illetve bejelenteni, ha választási plakátot szeretnének készíteni.

A korlátozások és tilalmak a következők:

- Épület falára, kerítésre plakátot elhelyezni kizárólag a tulajdonos, a bérlő, illetőleg – állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan esetén – a vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulásával lehet. (Lásd: Kúria Kvk.II.37.477/2014/3.számú végzése).
- Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. (Lásd: 959/2014. számú NVB határozata).
- Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.
- A választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.
- A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját.
- A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az károkozás nélkül eltávolítható legyen.

A Kúria több végzésében – Kvk.I.37.476.2014/3., Kvk.III.37.355/2014/3., Kvk.I.37.491/2014/3., Kvk.II.37.307/2014/3., Kvk.III.37.399/2014/3. – is kifejtett joggyakorlata szerint a Ve. 144 §-ának helyes értelmezése az, hogy a választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144.§-ának a rendelkezései az irányadók. A választási szervek csak az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják, míg a közúti közlekedési szabályok, továbbá a reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó rendeleti szabályok nem alkalmazhatók, mivel a Ve. 144.§-a egy zárt szabályrendszert alkot.

Sem a HVI, sem az SZSZB nem jogosult arra, hogy az – akár szabályszerűen, akár törvénysértően – elhelyezett plakátot eltávolítsa.

Mindezek alapján a Kúria álláspontja szerint a plakátok villanyoszlopon való elhelyezése nem sérti sem a Ve. 144.§-át, sem a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontját.

A plakátot a szavazást követő 30 napon belül az, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték, köteles eltávolítani. A 30 napos határidő a Ve. 10. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből követően jogvesztő. Abban az esetben, ha az eltávolítás kötelezettségének nem tesz eleget az, aki vagy akinek érdekében elhelyezték a plakátot, a tulajdonos, a bérlő, a vagyonkezelő vagy az önkormányzat végzi el a plakát eltávolítását, ennek költségét azonban a plakát eltávolítására kötelezett viselni köteles.

Az eltávolítására vonatkozó kötelezettség megszegése miatt előterjesztett kérelem elbírálására a választási bizottságnak nincs hatásköre, és bíróság kiszabására sem jogosult (13/2014. NVB iránymutatás).

7.3.2 Választási gyűlés

A Ve. 145. § (1) bekezdése szerint választási gyűlést a szavazás napját megelőző 50. naptól lehet tartani, de a szavazás napján választási gyűlés nem tartható.

Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

7.3.3 Politikai reklám

7.3.3.1 Politikai reklám közzététele

A médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett – különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára – teheti közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére.

A politikai reklámhoz véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.

A politikai reklám közzétételeért a médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el.

A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.

7.3.4 Politikai hirdetés

A politikai hirdetés az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.

7.3.5 Közvetlen politikai kampány

A közvetlen politikai kampány a választási kampányanyagnak a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével történő eljuttatása.

A választópolgár azonban jogosult megtiltani, hogy a választási szervek a róla nyilvántartott adatokat a névjegyzékből való adatszolgáltatás szabályai szerint a jelölő szervezeteknek, jelölteknek kiadják.

1. Az ajánlóívet igénylő nemzeti jelölő szervezet részére a HVI az **ajánlóívekkel együtt hivatalból** átadja a településen a nemzetiség szavazóköri névjegyzékében lévő választópolgárok név- és lakcímadatait, azokét is, akik adataik kampánycélú kiadását megtiltották.

2. Az ajánlóívet igényelt nemzeti jelölő szervezet **kérésére** a HVI a szavazást **megelőző 35. napon** átadja a településen a nemzetiség szavazóköri névjegyzékében lévő választópolgárok név- és lakcímadatait – azon választópolgárok kivételével, akik adataik kampánycélú kiadását megtiltották.

Ezeket az adatokat a nemzeti jelölő szervezet kizárólag kampánytevékenység folytatásához használhatja fel.

3. A jelöltet állító nemzeti jelölő szervezet **kérésére** a HVI a szavazást **megelőző 13. napon** átadja a településen a nemzetiség szavazóköri névjegyzékében lévő választópolgárok név- és lakcímadatait – azon választópolgárok kivételével, akik adataik kampánycélú kiadását megtiltották.

A jelölő szervezetek kötelesek a kampány céljából folytatott adatkezelések nyilvántartásba vételét kérelmezni a NAIH-nál, melyre kizárólag elektronikus úton van lehetőség. E kötelezettségre célszerű felhívnia a HVI-nek a jelölő szervezetek figyelmét.

Az első, az ajánlóívek átadásakor teljesített adatszolgáltatás adatait kizárólag az ajánlások gyűjtésére, a második és harmadik alkalommal igényelt adatokat pedig csak közvetlen politikai kampány céljára lehet felhasználni. Az adatszolgáltatások adatait a nemzeti jelölő szervezet legkésőbb a szavazás napján 16.00 óráig köteles megsemmisíteni, és az erről készült jegyzőkönyvet három napon belül köteles átadni a HVI-nek.

Nem ajánlategyűjtés vagy közvetlen politikai kampány céljára történő felhasználásra, másolásra, harmadik személynek történő átadásra, valamint a megsemmisítésre vonatkozó kötelezettség megszegésére hivatkozással kifogás terjeszthető elő. Ha a HVB a kifogásnak helyt ad – az általánosan alkalmazandó jogkövetkezményeken túl (megállapítja a jogszabálysértés tényét, a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől, a választási eljárást vagy annak a jogorvoslással érintett részét megsemmisíti és megismételteti) – lehetőség van bírság kiszabására is.

A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

7.3.6 Közvélemény-kutatás

A Ve. az exit-pollra vonatkozó korábbi szabályozást pontosítja azáltal, hogy nem a szavazóhelyiségből, hanem az épületből kilépő választópolgárok tekintetében teszi lehetővé a közvélemény-kutatás kérdéseinek feltételét.

A szavazás napján a közvélemény-kutatást végző személy abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphet be, a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatja, és csak az épületből kilépőket kérdezheti meg. Az ilyen módon készített közvélemény-kutatás eredményét (exit poll) is csak a szavazás befejezése után, azaz a szavazás napján 19.00 óra után hozható nyilvánosságra.

Az exit poll-on kívüli, más módszerrel végzett közvélemény-kutatás eredménye korlátozás nélkül közzétehető.

7.4 Tiltott kampánytevékenység

7.4.1 Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás

A Ve. 143/A. § (2) rendelkezése szerint mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő autóbuszos személyszállítás nem végezhető. (Lásd: a szavazás napján történő autóbuszos személyszállítás egyes kérdéseiről szóló 3/2014. NVB iránymutatás)

7.4.2 Relatív területi kampánytilalom

A Ve. 143. §-a szerint a szavazóhelyiséget magába foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül – közterületen – választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható.

7.4.3 Szavazás napján választási gyűlés tartása

Választási gyűlést kampányidőszakban lehet tartani, ugyanakkor a szavazás napján választási gyűlés nem tartható.

7.4.4 Szavazás napján politikai reklám közzététele

A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni a televízióban és a rádióban.

7.4.5 Közvélemény-kutatás eredményének közzététele

Az exit poll közvélemény-kutatás eredménye a szavazás befejezését követően, tehát a szavazás napján 19.00 óra után hozható nyilvánosságra.

(Lásd: a szavazás befejezésének és lezárásának időpontjáról szóló 8/2014. NVB számú iránymutatás.)

7.5 A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat

A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat elbírálásának fórumát, azaz a kifogást elbíráló választási bizottságot arra tekintettel határozza meg a törvény, hogy egyrészt mely médiaszolgáltatást, sajtóterméket érinti a jogorvoslat, másrészt mely választás során nyújtották azt be. Ennek megfelelően a hatásköri, illetve illetékességi szabályokat a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán az alábbiak szerint határozza meg a törvény.

Az országos, lineáris médiaszolgáltatás és az országosan terjesztett sajtótermékek, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogást a Nemzeti Választási Bizottság bírálja el.

Körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogást a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes TVB bírálja el.

A kifogásban a kérelmező megjelöli, vagy lehetőség szerint csatolja a törvénysértés bizonyítékául szolgáló műsorszámot vagy médiatartalmat. Amennyiben a kérelmező nem csatolta a megjelölt műsorszámot, és az szükséges lenne a kifogás elbírálásához, akkor azt az illetékes választási bizottság hivatalból szerzi be.

A választási bizottság a kifogásnak helyt adó döntésében, az általános jogkövetkezmények alkalmazásán túl kötelezi a médiatartalom-szolgáltatót, hogy határozata rendelkező részét

- napilap és internetes sajtótermék, valamint lekérhető médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléshez hasonló módon,
- más időszaki lap esetében a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon,
- lineáris médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléssel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon

tegye közzé.

A Ve. lehetőséget biztosít a kifogást elbíráló választási bizottság részére, hogy bírságot szabjon ki.

A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

8. SZAVAZÁS

8.1 Szavazás jogi előkészítése

A szavazás előkészítése során a HVB hatáskörébe tartozik:

- a jelöltek sorrendjének kisorsolása,
- *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Sorsolások – Nemzetiségi egyéni jelöltek sorsolt sorrendje)*
- a szavazólap adattartalmának jóváhagyása.
- *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Technikai feladatok – Szavazólap imprimálás – Szavazólap imprimálás)*

A Ve. 44. § (1) bekezdésében (a „választási bizottság az ügy érdemében határozatot hoz”) foglaltak alapján a HVB mind a jelöltek sorrendjének kisorsolása, mind pedig a szavazólap adattartalmának jóváhagyása tárgyában a Ve. 46. §-ában meghatározott formai és tartalmi elemeknek megfelelő, ún. „alakszerű” határozatot hoz.

8.1.1 A jelöltek sorrendjének kisorsolása

A szavazólapon a **jelöltek** nem nevük abc sorrendjében szerepelnek a szavazólapon, hanem a HVB által **kisorsolt sorrendben**.

A HVB – a HVI közreműködésével – bonyolítja le a **sorsolást**, amit a Ve. 160. § (2) alapján a szavazást megelőző 34. napon, 16 óra után végez el.

A sorsolást **nyilvános ülésén kell elvégezni**, melyre célszerű meghívni a jelölteket, a jelölő szervezetek képviselőit, a sajtó munkatársait. A sorsolás módjának szabályairól a HVB dönt.

A sorsolásban nem vesznek részt azok a jelöltek, amelyeknek nyilvántartásba vétele jogerősen elutasításra került. Azokat a jelölteket kell figyelembe venni a sorsoláskor,

- akiket már jogerősen nyilvántartásba vett a HVB,
- akik nyilvántartásba vételéről még nem hozott döntést a HVB,
- akik nyilvántartásba vételét a HVB elutasította, de a döntés még nem jogerős,
- akiket már nyilvántartásba vett a HVB, de a döntés még nem jogerős.

Ha a sorsolást követően valamely jelöltet nem vesznek jogerősen nyilvántartásba, vagy abból törölnek, a szavazólapon szereplő jelöltek egymáshoz viszonyított sorrendje nem változik.

A Ve. nem határozza meg a szavazólap mintáját, hanem „Az egyéni szavazólap adattartalma” című 5. melléklete rögzíti az egyéni szavazólap tartalmi elemeit.

Az egyéni szavazólap tartalmazza:

- a) a „szavazólap” megjelölést,
- b) a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló terület megjelölését a szavazólap bal felső sarkában,
- c) a választás megnevezését,
- d) a szavazás napját,
- e) a település megjelölését,
- f) annak megjelölését, hogy hány jelöltre lehet érvényesen szavazni,
- g) a jelölt sorszámát,
- h) a jelölt nevét,
- i) a szavazásra szolgáló kört,
- j) a jelölő szervezet nevét,
- k) az érvényes szavazat formájára vonatkozó tájékoztatást.

A nemzetiségi jelölő szervezet kérésére a nemzetiségi jelölő szervezet nevét, rövidített nevét, a nemzetiségi jelölt kérésére a jelölt nevét a nemzetiség nyelvén is fel kell tüntetni a szavazólapon.

A Ve. részletes szabályozást nyújt az azonos nevű jelöltek szavazólapon történő feltüntetésére vonatkozóan.

Abban az esetben, ha a választás során kettő, vagy több jelölt neve megegyezik, a szavazólapon nevük után, zárójelben feltüntetésre kerül születési évük.

Amennyiben ugyanazon jelölő szervezet által állított jelöltek neve és születési éve is azonos, akkor a szavazólapon a jelöltek neve után, zárójelben fel kell tüntetni:

- a) a lakcímük szerinti települést, ha az is azonos
- b) foglalkozásukat.

Ez utóbbi esetben a HVI feladata írásban felhívni a jelöltet azon nyilatkozat megtételére, amely a foglalkozásának a szavazólapon történő feltüntetésére vonatkozik.

Erről a jelöltnek legkésőbb a felhívástól számított harmadik napon nyilatkoznia kell.

Megszűnt tehát annak a lehetősége, hogy névazonosság esetén a jelölt kérhesse ragadványnevének (becenevének) szavazólapon történő feltüntetését.

A több utónévvel rendelkező jelöltnek lehetősége van arra, hogy kérje, miszerint a szavazólapon csak az egyik utóneve kerüljön feltüntetésre. A doktori címmel rendelkező jelölt pedig arra vonatkozóan terjeszthet elő kérelmet, hogy a szavazólapon ne szerepeljen a „dr.” megjelölés. E kérelmet az E3 nyomtatványon kell jelezni.

Kivétel: A jelölt kérelme ellenére is fel kell azonban tüntetni az egyéni szavazólapon a jelölt valamennyi utónevét, illetve a „dr.” megjelölést, ha ennek elmaradása esetén kettő, vagy több azonos nevű jelölt szerepelne a szavazólapon.

A szavazólapon valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni közös jelölt esetén.

A jelölő szervezet rövidített nevét, illetve jelképének („logójának”) ún. szürkeárnyaltos képét a szavazólap abban az esetben tartalmazza, ha a jelölő szervezet azok feltüntetését a szavazólap adattartalmának jóváhagyását megelőzően kérte.

8.1.2 A szavazólap adattartalma

A HVI-nek nagy hangsúlyt kell fektetni a szavazólap elkészíttetéséhez szükséges adatok informatikai rendszerben történő pontos rögzítésére.

A szavazólapokat az NVI olyan biztonsági elemekkel látja el, amelyek a szavazóhelyiségben is ellenőrizhetők. Ezek az alábbiak:

vízjel szőnyegszerűen elhelyezve
(Magyarország címerének képe)

egyedi biztonsági perforáció
szőnyegszerűen elhelyezve
(Magyarország körvonala, benne
2015 felirat)

A szavazólapon a jelölteket folyamatos sorszámozással ellátva kell feltüntetni.

A jelöltek, jelölő szervezetek adatait nagybetűvel, azonos betűtípussal és betűméretben kell szerepeltetni, a jelölő szervezet jelképét („logóját”) húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen kell elhelyezni a szavazólapon.

Ha a közös jelölt állításában részt vevő jelölő szervezetek több jelkép feltüntetését kérik, azokat együttesen kell a húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen elhelyezni.

8.1.3 A szavazólap adattartalmának jóváhagyása

A szavazólapot az NVI készíti el, annak adattartalmát a HVB hagyja jóvá (imprimálás).

Az imprimálásra a NVI által megadott napon kerül sor, a HVB ülés pontos időpontjáról a HVI a VÜR **imprimálás** levelezési címén tájékoztatja az NVI elnökét.

Annak érdekében, hogy az imprimálásra kerülő szavazólap helyesen tartalmazza a jelöltek adatait, a HVI feladata előzetesen ellenőrizni, hogy azok adatai a benyújtott dokumentumokkal egyezően kerültek-e rögzítésre az NVR-ben.

A HVI-nek a bizottsági ülést megelőzően két példányban kell kinyomtatnia a „MINTA” felirattal és nyomdai verziószámmal ellátott szavazólapot (ezek az éles szavazólapon nem kerülnek feltüntetésre). A kinyomtatható állomány A4-es formátumra tördelt.

Ha több lapra történt a szavazólap minta nyomtatása, akkor csak az egyik példányt kell összeragasztani a szavazólap képének megfelelően, azért, hogy a másik (nem összeragasztott) példány könnyen továbbítható legyen elektronikusan.

A HVI vezetője a szavazólap-mintát betérjeszti a HVB ülésre. A HVB az ellenőrzés során hibátlannak talált és elfogadott szavazólap-minták mindkét példányát **„NYOMHATÓ”** jelzéssel látja el. Amennyiben hibásnak találta valamely szavazólap mintát, akkor kézzel egyértelműen megjelöli a mintán (mindkét példányon) a formai és/vagy tartalmi hibát. A szavazólap mintát minden esetben aláírással hitelesíti.

Az imprimálás során a HVI-nek az NVR Választás előkészítés moduljában kell rögzítenie a szavazólap minősítését.

A HVI az elfogadott és a hibásnak talált szavazólap minta képét szkennelve, a VÜR-ben az **imprimálás** levélcímmre megküldi az NVI-nek. Emellett intézkedik a szavazólap adattartalmának jóváhagyásával kapcsolatosan hozott határozat VÜR-ben történő feltöltéséről.

Amennyiben szükséges a szavazólap képének javítása, arról az NVI – szükség esetén a HVI-vel együttműködve – egy napon belül intézkedik.

A szavazólap adattartalmának jóváhagyását követően jogorvoslati döntés, vagy nyilvántartásból való törlés következtében módosulhat a szavazólap adattartalma. A változás átvezetését követően nem kell a módosított szavazólapot ismét a HVB elé terjeszteni jóváhagyás céljából, mert a változások átvezetéséről a választási irodának kell gondoskodnia.

A jelölő szervezeteket a szavazólap adattartalmának módosításáról haladéktalanul tájékoztatni kell. A tájékoztatás módjára vonatkozóan nincs törvényi előírás, célszerű azonban annak írásbeli formáját választani.

A HVI az adattartalom-változáshoz kapcsolódó dokumentumoknak a VÜR *imprimas* levélcímre történő megküldésével tájékoztatja az NVI-t.

Szavazási kellékek biztosítása

Az alábbi kellékeket az NVI valamennyi időközi választás esetén központilag biztosítja:

Megnevezés	Mennyiség
Szavazólap(ok)	Előzetes választópolgárszám alapján
Boríték szavazólap(ok)hoz (C/5)	Előzetes választópolgárszám alapján
Braille-írással szavazósablon	Érintett szavazókörönként*
Braille-írással tájékoztató szavazólaphoz	Érintett szavazókörönként*
Eredmény jegyzőkönyv	4 db
Kellékes egységcsomag	1 db
Szavazókori tájékoztató plakátok (fajtánként 1-1 db)	2 db
Urnacsomag (1 nagy urna, 2 kis urna, 1 mobil szavazófülke)	1 db szavazókörönként

* amennyiben szerepel ilyen választópolgár a névjegyzéken

Fenti kellékek a szavazás hetében a HVI-vel egyeztetett időpontban kerülnek kiszállításra a HVI által megadott címre. A szállítást minden esetben az ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. végzi.

Az átvételt követően a HVI ellenőrzi, hogy a termékek hiánytalanul kerültek leszállításra, és erről jelentést küld az NVI-nek.

8.2 Szavazás helye

Szavazni kizárólag **személyesen, a választópolgár lakóhelyén** vagy – ha a 2014. évi általános választáson a jelenlegi bejelentett tartózkodási helye szerinti választókerületben szerepelt a névjegyzékben – **bejelentett tartózkodási helyén** lehet. Ez alól a törvény kivételt enged a mozgásában gátolt választópolgár tekintetében, aki mozgóurnával szavazhat.

8.3 Szavazás ideje

A szavazóhelyiségben a szavazás napján **6 órától 19 óráig** lehet szavazni. Nincs lehetőség korábbi kezdésre és csak sorban állás esetén van – figyelemmel a 8/2014. NVB állásfoglalásra – lehetőség a szavazás 19 órát követő lezárására.

Garanciális jelentőségű, hogy a választópolgárok a szavazás ideje alatt bármikor megjelenhessenek a szavazóhelyiségben, ezért azt a szavazás ideje alatt nem lehet bezárni. A szavazás szüneteltetése és felfüggesztése kizárólag rendkívüli események bekövetkezése esetén lehetséges. A törvény ilyen rendkívüli, a választás szabadságát és titkosságát veszélyeztető eseménynek tekinti azt az esetet, amikor az SZSZB tagjainak száma három alá csökken, vagy a szavazás elháríthatatlan ok miatt lehetetlenné válik (pl. bombariadó, rosszullét stb.).

Ebben az esetben a szavazást a jelen lévő tagok kötelesek azonnal felfüggeszteni, az urnát, valamint a választási iratokat zárolni és a felfüggesztés tényéről a HVI vezetőjét a szavazás törvényes folytatásának biztosítása érdekében haladéktalanul értesíteni. A rendkívüli eseményről külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A rendkívüli esemény elhárítását követően a szavazást tovább kell folytatni.

Szintén fontos, a választójog egyenlőségéből fakadó szabály, hogy a szavazást nem lehet meghosszabbítani, azaz minden választópolgárnak ugyanaz az időintervallum áll rendelkezésére a szavazásra.

[A Nemzeti Választási Bizottságnak a szavazás befejezésének és lezárásának időpontjáról szóló 8/2014. NVB iránymutatása szerint a Ve. a „szavazás befejezése” és a „szavazás lezárása” kifejezéseket nem szinonimaként, hanem eltérő jelentéstartalommal használja. Egyrészt a szavazás befejezése általános, valamennyi szavazókörre azonos időpontot jelent, míg a szavazás lezárását szavazóhelyiségenként lehet értelmezni. Másfelől a két időpont nem feltétlenül esik egybe, hiszen sorban állás esetén az adott szavazóhelyiségben az általános jelleggel meghatározott befejezési időponthoz képest később kerül sor a szavazás lezárására.]

8.4 Szavazóhelyiség és annak felszereltsége

A szavazóhelyiséget jelölt vagy jelölő szervezet használatában lévő épületben nem lehet kialakítani akkor sem, ha a jelölt vagy a jelölő szervezet az épületnek csak egy (esetleg külön bejáratú) részét használja. Amennyiben az épület az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a jelölt vagy jelölő szervezet tulajdonában van, de azt részben sem használja, akkor kialakítható a szavazóhelyiség az épületben. Mindezekre már a szavazókör kialakítását megelőzően a HVI vezetőjének tekintettel kellett lennie. Előfordulhat azonban, hogy a szavazókör, szavazóhelyiség kialakítását követően történik változás a használati viszonyokban, ezért is kell a HVI vezetőjének ismételt figyelmet fordítania a használati viszonyok feltérképezésére, szükség esetén időben döntést hozni másik szavazóhelyiség kialakításáról.

Tehtetttel a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített választási alapelvekre, azon belül is a fogyatékkal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése érdekében minden településen legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell.

Az előzőeket is figyelembe véve a szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy az a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen, biztosítsa a választópolgárok befolyástól mentes joggyakorlását, valamint garantsálja az SZSZB zavartalan működését.

A szavazóhelyiségben a szavazás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében szükséges számú, de legalább két szavazófülke kerül kialakításra. A szavazóhelyiség használata azonban „csak” jog és nem kötelezettség, a szavazófülke igénybevétele az SZSZB felhívja a választópolgárt, de arra nem kötelezheti.

A szavazás céljára a szavazóhelyiségben szükséges számú, de legalább két urna és egy mozgóurna kerül felállításra.

A szavazóhelyiségben és a szavazófülkében a választópolgárok részére – megfelelő módon rögzített – toll kerül elhelyezésre. A Ve. 172.§ (1) bekezdése értelmében az SZSZB tagjai a szavazóhelyiségben csak a hivatalosan elhelyezett tollat használhatják. A választópolgárok nem kötelezhetőek kizárólag ezen tollak használatára, a hivatalosan kihelyezett tollak használata csak lehetőség, így ők saját tollat is igénybe vehetnek (pl. névjegyzék aláírásához, szavazólap kitöltéséhez stb.), ennek használata a szavazás érvényességét nem befolyásolja.

Az SZSZB tagjai a szavazás időtartama alatt – a hivatalos választási iratok és a hivatalos toll kivételével – nem használhatnak adattörzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt a szavazóhelyiségben. Az Alaptörvényben és a Ve.-ben is rögzített jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvének súlyos sérelmét valósítja meg az, aki a választási névjegyzék alapján hozzáférhetővé tesz olyan adatokat, amelyek a szavazati jogukat gyakorolt, illetőleg a szavazni jogosult, de még meg nem jelent választópolgárok személyéről bármilyen módon az arra nem jogosult szervezeteknek, szervezeteknek, személyeknek tájékoztatást ad.

Abban a szavazóhelyiségben, amelynek szavazóköri névjegyzékében olyan választópolgár szerepel, aki a Ve. 88. § c) pontja szerinti Braille-írással ellátott szavazósablon használatát kérte, lehetősége lesz ezen sablon használatára a szavazókörben, illetve – amennyiben a választópolgár mozgóurnát igényelt – a mozgóurnás szavazás során.

8.5 A szavazásnapi kellékek átadása

A szavazás adminisztratív és technikai előkészítése körébe tartozó feladatok ellátása a HVI feladatkörébe tartozik, azok ellátásába az SZSZB elnöke kapcsolódik be, a bizottság, mint testület, nem.

A HVI feladata:

- a szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek SZSZB elnöke, akadályoztatása esetén elnökhelyettese részére történő átadása, amely átadás magában foglalja:

- a szavazóköri névjegyzéket,
- a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét,
- a szavazólapokat,
- a szavazóköri jegyzőkönyveket,
- az egyéb kellékeket.

A szavazóköri jegyzőkönyveket a HVI az NVR-ből nyomtatja ki, és azok már tartalmazzák a jelöltek/listák adatait is.

Az átadás-átvételt a szavazás napját megelőző napon kell elvégezni, amely rendszerint a választási iroda székhelyén, átvételi elismervényen történik.

Célszerű az átadás-átvételt tételesen elvégezni, megbeszélve a felmerülő kérdéseket, problémákat.

- a szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek őrzéséről való gondoskodás.

A HVI vezetője dönti el, hogy az őrzés az iroda székhelyén – az önkormányzati hivatalban – történjen, vagy a szavazókörben, szavazóhelyiségben biztosított az iratok és kellékek megfelelő őrzése.

A szavazás napján, de még a szavazás megkezdése előtt az SZSZB feladata a választási iratok és egyéb kellékek szavazóhelyiségbe történő elhelyezése, azok számbavétele, megfelelőségének ellenőrzése.

8.6 A szavazás

8.6.1 Szavazóhelyiségben tartózkodhatnak

A választási iratok, egyéb kellékek elhelyezését követően a szavazás megkezdéséig az SZSZB és a HVI tagja, a jelölő szervezet megfigyelője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

A szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig az SZSZB tagok, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalom-szolgáltató képviselője, a jelölő szervezet megfigyelője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

A választópolgár – valamint a Ve. 181. § (1) bekezdése szerinti segítőtje – választójoga gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

8.6.2 A szavazás megkezdése

A szavazóhelyiség kinyitását követően (6 óra) az SZSZB az urnák állapotát, valamint azt, hogy azok üresek, az elsőként szavazó választópolgárral együtt – aki nem lehet az SZSZB tagja, illetve a jegyzőkönyvvezető – a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja.

Ezt követően az SZSZB a **mozgóurnába ellenőrző lapot** helyez el. Ennek hiánya a mozgóurnába leadott szavazatok érvénytelenségét eredményezi (egyebekben az ellenőrző lap tartalmazza az elhelyezés időpontját, valamint az elsőként szavazó választópolgár és az SZSZB jelenlévő tagjainak aláírását).

A megfelelő számú urnát az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból – az urna szétszedése nélkül – ne lehessen szavazólapot eltávolítani, továbbá tekintettel kell lenni arra is, hogy az urna alsó részén a szavazólap ne tudjon „kicsúszni”.

Ezek után az SZSZB jelen lévő tagjai és az elsőként szavazó választópolgár a szavazóköri jegyzőkönyvön aláírásukkal tanúsítják, hogy az urnák lezárásukkor üresek voltak, valamint, hogy a lezárás szabályszerűen történt.

8.6.3 A választópolgár azonosítása

A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a kinyomtatott és hitelesített szavazóköri névjegyzékben szerepel.

A szavazóköri névjegyzékbe – annak kinyomtatását és hitelesítését követően – választópolgárt nem lehet felvenni.

A választópolgárt a szavazást megelőzően az SZSZB-nek azonosítania kell. A választópolgár igazolja személyazonosságát, valamint lakcímét **vagy** személyi azonosítóját.

Személyazonosság igazolására alkalmas dokumentumok:

- magyar hatóság által kiállított személyazonosító igazolvány,
- magyar hatóság által kiállított régi típusú, könyvecske formájú személyazonosító igazolvány (a kemény borítójú, népköztársasági címerrel és a puha borítójú, köztársasági címerrel ellátott),
- magyar hatóság által külföldi állampolgárok számára kiállított személyazonosító igazolvány,
- magyar hatóság által kiállított ideiglenes személyi igazolvány,
- más uniós tagállam által kiállított személyi igazolvány (nem magyar állampolgárságú választópolgár esetén),
- magyar hatóság által kiállított vezetői engedély,
- magyar hatóság által kiállított útlevel,
- magyar hatóság által kiállított ideiglenes útlevel,
- más uniós tagállam által kiállított útlevel (nem magyar állampolgárságú választópolgár esetén),
- fogvatartott választópolgár esetén a fogvatartotti nyilvántartó lap.

Az egyes okmányok igénylése során a kérelem benyújtásakor kapott átvételi elismervény (A4-es nyomtatott lap) nem alkalmas a személyazonosság igazolására!

Lakcím igazolására alkalmas dokumentumok:

- lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya),
- lakcím bejelentésről szóló átvételi elismervény,
- régi, könyvecske alakú személyazonosító igazolvány, amennyiben tartalmazza a lakcímet.

Személyi azonosító igazolására alkalmas dokumentumok:

- személyi azonosítót igazoló hatósági igazolvány (a lakcímkártya hátoldala),
- hatósági bizonyítvány, illetve igazolás a személyazonosító jelről,

Az SZSZB visszautasítja és a visszautasítottak névjegyzékére felveszi azt a választópolgárt, aki:

- nem tudja személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját igazolni,
- nem szerepel a kinyomtatott névjegyzéken,
- már szavazott,
- megtagadja a szavazólap átvételének a névjegyzéken aláírásával történő igazolását.

8.6.4 A szavazat leadása

Amennyiben a szavazásnak akadálya nincs, az SZSZB a szavazóköri névjegyzék alapján a választópolgár részére átadja a szavazólapot, amelyet a választópolgár jelenlétében a bal felső sarkában bélyegzőlenyomattal lát el, valamint a szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékot.

A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja. Írásképtelen választópolgár helyett – e tény feltüntetésével – az SZSZB két tagja írja alá a névjegyzéket.

A választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat, nem befolyásolhat más választópolgárt a szavazásra vonatkozó választójoga gyakorlásában. A választópolgár a szavazófülkében kitölti a szavazólapot. Amennyiben a választópolgár nem kívánja igénybe venni a szavazófülkét, az SZSZB felhívja a szavazófülke igénybevételének lehetőségére, de annak használatára nem kötelezheti.

A szavazólap kitöltésének ideje alatt csak a választópolgár, illetve a Ve. 181. § (1) bekezdése alapján segítőtje tartózkodhat a szavazófülkében.

A látássérült választópolgár szavazósablont vehet igénybe a szavazás segítése céljából, melyet a szavazást megelőző 9. napig kérhet a HVI-től. Az SZSZB a választópolgár szavazólapját belehelyezi a szavazósablonba, és így adja át a választópolgár részére. A szavazást követően a választópolgár a szavazólapot kiveszi a szavazósablonból, borítékba helyezheti és az urnába dobja, a szavazósablont pedig visszaadja az SZSZB-nek.

A választópolgár a szavazólapot borítékba helyezheti és az urnába dobja. A szavazólap érvényességét nem érinti, ha azt a választópolgár borítékba helyezés nélkül dobja be az urnába.

Ha a választópolgár a szavazólap urnába történő helyezése előtt jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, a rontott szavazólapot az SZSZB bevonja, egy külön e célra szolgáló borítékba helyezi, és a rontott szavazólap helyett új szavazólapot ad ki. Az SZSZB a rontott szavazólap helyett újat – választópolgáronként és szavazólap fajtánként – csak egyszer adhat ki.

Az OVB a 9/2006. (III. 30.) számú állásfoglalásában kifejtette álláspontját a szavazólap szavazóhelyiségen kívülre viteléről:

[„A választási eljárásnak Ve. 3. § a) és d) pontjaiban megfogalmazott alapelvei, vagyis a választás tisztaságának megóvása és a választási csalás megakadályozása, illetve a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveiből következik, hogy a szavazólap olyan közokirat, amelynek rendeltetése a választópolgárok választói akaratának megjelenítése, illetve a választási eredmény megállapítása.

Ebből következően sérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét az, ha a választópolgár a szavazólapot sajátjaként kezeli, és azt a szavazóhelyiségből kiviszi. A szavazólapnak a szavazóhelyiségből való elvitele alkalmat adhat akár választási csalás elkövetésére is, ennek megakadályozása a választások tisztaságához fűződő közérdek. A szavazólap nem rendeltetésszerű felhasználása a választások titkosságának alkotmányos követelményét is sértheti. Az OVB álláspontja szerint a szavazólap fizikai valóságában nem a szavazópolgáré, tehát a Ve. 3. § b) pontjában foglalt alapelve – az önkéntes részvétel a szavazásban – nem ad felhatalmazást a szavazólapnak szavazókörből történő kivitelére.”]

8.6.5 A szavazás módja

Érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon szereplő jelöltre, listára a jelölt neve melletti, illetve lista feletti körbe tollal két, egymást metsző vonallal lehet. A szavazat érvényességét – ha az egyéb jogszabályi feltételeknek megfelel – nem érinti, ha a szavazólapon bármilyen megjegyzést tettek, a jelöltek sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét kihúzták, illetve nevet írtak hozzá.

A szavazat leadásához a választópolgár használhatja a szavazófülkében elhelyezett tollat vagy a saját tollát is.

8.6.6 Az SZSZB tájékoztató és segítő szerepe, működésének egyéb kérdései

Az SZSZB egyik feladata a szavazás törvényes lebonyolítása, melynek része a szavazókörben a választópolgárok tájékoztatása, és a választópolgároknak a törvény által előírt rendben történő segítségnyújtás is.

Ennek keretében az SZSZB:

- ha egy jelölt a szavazólapok elkészítése után, de a szavazás napját megelőzően kiesett, a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetőmenyen, valamint szükség szerint szóban tájékoztatja a választópolgárokat, a kiesett jelölt nevét a szavazólapon áthúzza;
- az írásképtelen választópolgár helyett – e tény feltüntetésével – az SZSZB két tagja írja alá a névjegyzéket;
- szükség esetén – a választópolgár befolyásolása nélkül – megmagyarázza a szavazás módját;
- ha az olvasni nem tudó, vagy a szavazásban egyéb ok miatt akadályozott választópolgár a szavazólap kitöltéséhez segítségül más személyt nem tud megkérni, kérésére az SZSZB két tagja együttesen segítséget nyújt, ez azonban nem irányulhat a választópolgár befolyásolására.

Az SZSZB elnöke felelős a szavazás napján a szavazóhelyiségben a rend fenntartásáért. Abban az esetben, ha az elnök akadályoztatva van helyette az SZSZB elnökhelyettese jár el.

Az SZSZB törvényben meghatározott létszámát biztosítani kell. Ha az SZSZB munkájában részt vevő tagok száma kevesebb, mint öt, a HVI vezetője a pótagok közül a bizottságot kiegészíti. Ha ilyen módon nincs lehetőség a bizottság kiegészítésére, akkor arról a TVI vezetője köteles gondoskodni más település SZSZB pótagjának megbízásával.

A szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül – közterületen – választási kampánytevékenységet a szavazás napján nem folytatható. Ennek ellenőrzése az SZSZB-nek **nem** feladata.

8.6.7 Szavazás mozgóurnával

A mozgóurnás szavazásra a szavazóhelyiségben történő szavazásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, a névjegyzék helyett azonban a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét kell használni.

A mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke a szavazóköri névjegyzék speciális változata.

A többes szavazás lehetőségének kizárása érdekében egy választópolgár vagy csak a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken, vagy csak a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékén szerepelhet.

Az SZSZB a mozgóurnát igénylő választópolgárt felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe, és törli a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékből.

Mozgóurnás szavazás esetén szavazófülke helyett a szavazás titkosságát garantáló körülményeket kell a választópolgár számára biztosítani.

A mozgóurna iránti kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, mozgásában egészségi állapota vagy fogyatékosága, illetve fogva tartása miatt gátolt választópolgár nyújthatja be.

A mozgóurna iránti kérelemnek a választás kitűzését követően, de **legkésőbb a szavazást megelőző második napon kell** megérkeznie a HVI-hez vagy a szavazás napján, legkésőbb 15 óráig az SZSZB-hez. (A szavazást megelőző második nap 16.00 óra és a szavazás napján 15.00 óra között elektronikusan érkezett kérelmeket a HVI kinyomtatja, és haladéktalanul eljuttatja az SZSZB-hez.) A 15.00 órát követően érkezett kérelmeket az SZSZB elutasítja.

A mozgóurnát az SZSZB **legalább két tagja** viszi ki – a szavazókör területén belül – a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárhoz.

Az esetleges rontott szavazólapok kicserélése érdekében a mozgóurnás szavazáshoz a választópolgárok számánál legfeljebb tízzel több szavazólapot visz ki az SZSZB két tagja.

A mozgóurnás szavazáshoz a szavazólapot előzetesen, a szavazóhelyiségben bélyegzőlenyomattal látja el az SZSZB.

A mozgóurnás szavazás során fel nem használt, előre lebélyegzett szavazólapokat az SZSZB tagjai a szavazóhelyiségbe történő visszaérkezésükkor felhasználásra alkalmatlanná teszik (pl. áthúzzák), és külön csomagolják.

A mozgóurnás szavazást úgy kell megszervezni, hogy az SZSZB tagjai 19 óráig visszaérjenek a szavazóhelyiségbe.

8.6.8 A szavazás lezárása

A szavazás **19.00 órakor befejeződik**. A 19.00 órakor sorban álló választópolgárok még szavazhatnak. A szavazás lezárásáról szóló 3/2010. OVB állásfoglalásában a testület kifejtette: „Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a Ve. 71. § (1) bekezdésének az az eljárás felel meg, ha az SZSZB a 19.00 óráig a szavazás céljából megjelent, még sorban álló valamennyi választópolgár részére biztosítja a szavazás lehetőségét.”

Az SZSZB-nek meg kell teremtenie annak technikai feltételeit, hogy a fenti határidő után érkező választópolgárok már ne szavazhassanak. Ezt követően az SZSZB a szavazást lezárja.

Ha a HVB ugyanarra a napra tűzte ki két vagy több nemzetiség időközi nemzetiségi önkormányzati képviselő-választását, úgy az SZSZB nemzetiségenként **külön-külön** vezeti a **névjegyzéket** és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét. Az ugyanarra a napra kitűzött két vagy több nemzetiségi időközi települési választás esetén a borítékon fel kell tüntetni a **nemzetiség megnevezését**.

8.7 Az időközi területi és országos nemzetiségi önkormányzati választás

A szavazást a HVB bonyolítja le, amely a fentiekben foglaltak alapján jár el. A szavazáshoz a HVB biztonsággal záródó borítékot ad a választópolgárnak, akinek azt le kell zárnia.

A HVB a szavazólapokat tartalmazó borítékokat nem bontja fel, hanem szállítóborítékba zárja, és átadja a HVI-nek. A HVI a szállítóborítékot és a „Nemzetiségi szavazás adatairól” szóló jegyzőkönyvet legkésőbb a szavazást követő napon 10 óráig a TVI-hez szállítja.

9. AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

A megtartott választás szavazóköri eredményéről az SZSZB jegyzőkönyvet állít ki.

A HVB az SZSZB(-k) által kiállított jegyzőkönyv alapján megállapítja és közzéteszi az időközi települési nemzetiségi önkormányzati választás eredményét.

Azok a jelöltek lesznek képviselők, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták.

Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy ki jut mandátumhoz.

10. A KÉPVISELŐK NYILVÁNTARTÁSÁNAK VEZETÉSE

10.1 A mandátum megszűnésének rögzítése az NVR-ben

A nemzetiségi önkormányzati képviselő megbízatásának megszűnését a HVI a Képviselők nyilvántartásában rögzíti. A mandátum megszűnésének dátumaként az alábbi időpontot kell beállítani:

- halála napja,
- választójog elvesztésének napja,
- összeférhetetlenséget kimondó testületi határozat jogerőre emelkedésének napja,
- méltatlanságot kimondó testületi határozat jogerőre emelkedésének napja,
- 1 éven keresztül nem vesz részt a munkában – testületi határozat jogerőre emelkedésének napja,
- lemondásban megjelölt nap, ennek hiányában a lemondás bejelentésének/átvételének napja,
- ha az időközi választáson nincs elég jelölt, a szavazás napjaként kitűzött napon,
- ha az időközi választás eredménytelen, a választási bizottság határozata jogerőre emelkedésének napja,
- feloszlás, feloszlás esetén az időközi választás napja.

10.2 Az új mandátum rögzítése az NVR-ben

A HVI az új képviselő megbízatásának keletkezését haladéktalanul rögzíti az NVR-ben. A mandátum keletkezésének dátumaként a következő időpontot kell feltüntetni:

- időközi választáson szerzett mandátum esetén az időközi választás napja, ha a szavazást megismételtetik, akkor az ismételt szavazás napja,
- a mandátum időközi választás nélkül történő betöltése esetén a HVB mandátumot kiadó határozata jogerőre emelkedésének napja.

11. JOGORVOSLATOK

11.1 Jogorvoslatok általában

11.1.1 Jogorvoslatok fajtái

A jogorvoslatok három formája a kifogás, a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem. Ezen felül rendkívüli jogorvoslati lehetőség, hogy az Alaptörvényben foglalt jogok megsértése esetén alkotmányjogi panaszt lehet benyújtani.

Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

Fellebbezést a választási bizottság elsőfokú határozata ellen a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

Bírósági felülvizsgálati kérelmet a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá az NVB határozata ellen **az ügyben érintett** természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

11.1.2 Jogorvoslati határidők

A **határidőket naptári napokban** kell számítani. A Ve-ben meghatározott **határidő minden esetben jogvesztő**, késedelem kimentésére, illetve igazolás előterjesztésére nincs mód. A határidő annak **utolsó napján 16 órakor** jár le, a **választási bizottság** rendelkezésére nyitva álló határidő **24 órakor** jár le.

A **jogorvoslati kérelmek benyújtására, valamint azok elbírálására** – a speciális jogorvoslati eljárásokat kivéve - **3 napos határidő** áll az érintettek rendelkezésére a jogsértés elkövetésétől, illetve a megtámadott választási bizottság határozatának meghozatalától.

11.1.3 Általános hatásköri szabályok

A helyi választási bizottság dönt:

- az SZSZB tevékenysége, döntése elleni kifogásról, valamint a szavazóhelyiségben elkövetett egyéb cselekménnyel kapcsolatos kifogásról,
- minden olyan kifogásról, amely kifejezetten a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásához kapcsolódik.

A területi választási bizottság dönt:

- minden olyan kifogásról, amely kifejezetten a területi nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásához kapcsolódik,
- a helyi választási bizottság döntése elleni fellebbezésről.

A Nemzeti Választási Bizottság dönt:

- minden olyan kifogásról, amely kifejezetten az országos nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választásához kapcsolódik,
- a TVB döntése elleni fellebbezésről.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet a másodfokú határozatot hozó választási bizottság székhelye szerinti illetékes **ítélőtábla bírálja el**.

A **Kúria bírálja el** az NVB határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet.

11.2 Az egyes jogorvoslatok

11.2.1 Kifogás

Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással **benyújthatja**

- a központi névjegyzékben szereplő választópolgár,
- jelölt, jelölő szervezet, továbbá
- az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet.

Kifogást úgy kell benyújtani, hogy az **legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon** megérkezzen az elbírálásra jogosult választási bizottsághoz. **Folyamatosan fennálló tevékenység esetén** a tevékenység fennállásának teljes ideje alatt be lehet nyújtani kifogást, de **legkésőbb a sérelmezett tevékenység megszűnésétől számított 3. napig**.

A **HVI tevékenységével kapcsolatban** is lehet kifogást benyújtani, ennek elbírálása a HVB hatáskörébe tartozik.

A Ve. értelmében kifogást **benyújtani kizárólag írásban** személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben lehet.

A kifogásnak **tartalmaznia kell**

- a jogszabálysértés megjelölését,
- a jogszabálysértés bizonyítékait,
- a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A kifogás **tartalmazhatja** benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét (rövid úton történő elérhetőségek), de **nem utasítható el érdemi vizsgálat nélkül** a kifogás, ha a benyújtó nem adta meg a rövid úton történő elérhetőségét.

Ha a **kifogás elbírálására nem az a választási bizottság illetékes**, amelyhez azt benyújtották, a **választási bizottság** az ügyet – legkésőbb a beérkezését követő napon – **jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel átteszi az annak elbírálására illetékes választási bizottsághoz**. A választási bizottság köteles eljárni a hozzá áttett ügyben.

A választási bizottság az áttétel hatáskörét – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel – a bizottság elnökére átruházhatja.

Ha a választási bizottság, illetve a bizottság elnöke az ügyet **nem teszi át** az illetékes választási bizottsághoz, a **választási bizottság köteles az ügyben eljárni**.

Az áttétel kapcsán két fontos dologra kell a figyelmet felhívni:

A választási bizottság jegyzőkönyvbe foglalt döntésével vagy a hatáskör átruházása esetén elnöki levélben, a beérkezéstől számított 1 napon belül teheti át a kifogást, és csak a határidőben áttett kifogás alkalmas joghatás kiváltására, vagyis keletkeztet eljárási kötelezettséget.

Az áttételről csak a választási bizottság (illetve annak elnöke) rendelkezhet, a választási irodákat ilyen jogosultság nem illeti meg, az iroda az áttételről szóló döntést és az összes iratot csak továbbítja a másik bizottság, illetve az amellet működő iroda részére.

A **választási bizottság** legkésőbb a kifogás **beérkezésétől számított 3 napon belül dönt**. Áttétel esetén a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.

A kifogás a választás bizottság határozatának meghozataláig **visszavonható**, azonban a **bizottság hivatalból is lefolytathatja** az eljárást.

A kifogást **érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani**, ha

- azt nem a jogosult nyújtotta be,
- elkésett,
- nem tartalmazza a jogszabálysértés megjelölését,
- nem tartalmazza a jogszabálysértés bizonyítékait,
- nem tartalmazza a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), és ha lakcímétől (székhelyétől) eltér postai értesítési címét,
- nem tartalmazza a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve a külföldön élő, Magyarországon lakcímmel nem rendelkező választópolgár magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bíróság nyilvántartásba-vételi számát,
- annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

A jogszabálysértés megjelölése kapcsán a Nemzeti Választási Bizottság és a Kúria több eseti döntésében rögzített következetes joggyakorlata, hogy a jogszabálysértésre hivatkozás törvényi követelménye nem a jogszabályhely megjelölését jelenti. A jogszabálysértés megjelölése azt jelenti, hogy a beadványban megjelölt jogszabályhelyhez kapcsolódón a kifogástevőnek azt is rögzítenie kell kérelmében, hogy mi volt a konkrét jogszabálysértés, melyet határozott tényállítással, bizonyítékkal és jogi okfejtéssel kell alátámasztania.

A kifogás kapcsán a bizottság első feladata, hogy megvizsgálja, hogy megfelel-e a jogorvoslati kérelem a Ve.-ben előírt formai követelményeknek. Az alaki kellékeiben hiányos jogorvoslat nem lehet alkalmas semmilyen eljárás vagy választási eredmény vitatására, ezért a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítása nem lehetőség a bizottság részére, hanem az kötelezően meghozandó döntés.

Ha a választási bizottság a **kifogásnak helyt ad**

- megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti,
- bírságot szabhat ki
  - a választási kampány szabályainak megsértése,
  - a jelölt, jelölő szervezet rendelkezésére bocsátott ajánlóív visszaadási kötelezettség elmulasztása, valamint
  - a névjegyzékből szolgáltatott adatok megsemmisítési szabályainak megszegése esetén.

A **bírság kiszabásáról**, és annak mértékéről a bizottság – a le nem adott ajánlóívek miatt kiszabott bírság kivételével – **mérlegelési** jogkörében dönthet, figyelembe véve az eset valamennyi körülményét, így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét, nyilvánvaló szándékosságát.

A **bírság legmagasabb összege** természetes **személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse**, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének **tizenötszöröse**.

A rendelkezésre bocsátott valamennyi **ajánlóív benyújtásának elmulasztása esetén a bírság** összege minden be nem nyújtott ajánlóív után **tízezer forint**. A bizottság ez esetben **hivatalból** jár el és hozza meg határozatát. **Nem szabható ki bírság** a határidő elteltét követő napon benyújtott, ajánlást nem tartalmazó ajánlóív után.

Ha a kötelezett a bírság összegét a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül nem fizette be, akkor **a tartozás adók módjára behajtható**, melyről az NVI gondoskodik.

Amennyiben a bizottság a **kifogásnak nem ad helyt**, azt elutasítja.

A választási bizottság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő **ügyeknek az egyesítését**, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

Ha a választási bizottság által érdemben **elbírált ügyben újabb kifogást** nyújtanak be, és az nem tartalmaz a választási bizottság által még nem értékelt bizonyítékot, a választási bizottság elnöke megküldi a kifogás benyújtója részére a választási bizottság határozatának – személyes adatokat nem tartalmazó – másolatát, és erről a következő ülésen tájékoztatja a választási bizottságot.

A választási bizottság az elnök tájékoztatását jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel tudomásul veszi vagy – ha a határozat megküldésének feltételei nem állnak fenn – az ügy érdemében határozatot hoz.

11.2.2 Fellebbezés

A HVB döntése elleni fellebbezést a HVB-nél kell előterjeszteni, úgy, hogy **a megtámadott határozat meghozatalától számított 3 napon belül megérkezzen**. A fellebbezést személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben lehet benyújtani.

A fellebbezést **a HVI az ügy összes iratával együtt a beérkezése napján felterjeszti a TVB-hez**.

11.3 Speciális jogorvoslatok

11.3.1 Szavazókörök kialakításával kapcsolatos jogorvoslatok

A HVI vezetőjének **a szavazókörök kialakításáról és felülvizsgálatáról szóló határozata ellen** a határozat **közzétételének időtartama alatt lehet fellebbezést benyújtani** a HVI vezetőjéhez.

A fellebbezést a **TVI vezetője bírálja el**, a beérkezést követő **3 napon belül**. A TVI vezetője a szavazóköri beosztást módosítja, vagy a fellebbezést elutasítja. A TVI vezetőjének döntése ellen **további jogorvoslatnak nincs helye**.

11.3.2 Névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslat

A HVI

- **központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet** elbíráló döntése ellen legkésőbb az arról szóló értesítés kézhezvételét, illetve elektronikus úton vagy telefaxon közölt értesítés esetén **az értesítés megküldését követő 15. napon lehet fellebbezést** benyújtani.
- **szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet** elbíráló döntése ellen legkésőbb az arról szóló értesítés kézhezvételét, illetve elektronikus úton vagy telefaxon közölt értesítés esetén **az értesítés megküldését követő 3 napon belül lehet fellebbezést benyújtani, de legkésőbb a szavazást megelőző 2. napon**.

A fellebbezést a **HVI vezetőjéhez** kell benyújtani, aki:

- a benyújtást követő 15 napon belül, de
- a választás kitűzését követően legkésőbb a beérkezését követő napon **dönt**.

Ha a HVI vezetője a **fellebbezésnek helyt ad, a névjegyzéket módosítja**. Ha **fellebbezést elutasítja**, legkésőbb a fellebbezés elbírálására rendelkezésre álló határidő utolsó napján **felterjeszti a járásbírósághoz**.

A **bíróság** a fellebbezésről:

- a beérkezését követő **15 napon belül**, de
- a **választás kitűzését követően három napon belül**,
- **de legkésőbb a szavazás napját megelőző napon** dönt.

A bírósági eljárás során **ügyvédi képviselőt nem kötelező**. Ha a bíróság a fellebbezést alaposnak tartja, a névjegyzéket a döntésnek megfelelően módosítani kell, ellenkező esetben a fellebbezést elutasítja.

A választási iroda vezetőjének döntését az érintettel, valamint a fellebbezés benyújtójával, a bíróság határozatát a megtámadott határozatot hozó választási iroda vezetőjével is **közölni** kell.

11.3.3 Jelöltek sorrendje elleni jogorvoslat

A jelöltek sorrendjét megállapító választási bizottsági döntés ellen **nincs helye önálló jogorvoslatnak**, az a szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni bírósági felülvizsgálati kérelembe foglalható.

11.3.4 Szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni jogorvoslat

A szavazólap adattartalmát megállapító választási bizottság döntése ellen fellebbezést nem, **csak bírósági felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani**. A felülvizsgálati kérelmet a megtámadott határozatot hozó választási bizottságnál kell benyújtani úgy, hogy az **legkésőbb a határozat meghozatalát követő napon megérkezzen**.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet a **választási bizottság székhelye szerinti Ítéltábla bírálja el** legkésőbb a kérelem felterjesztését követő napon.

11.3.5 Választás eredménye elleni jogorvoslat

Az SZSZB **szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen önálló fellebbezésnek nincs helye**, csak a választási bizottság eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt van helye. A HVB **eredményt megállapító döntése ellen**

- az SZSZB szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára,
- a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani.

Ha az SZSZB szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára hivatkozással adták be a fellebbezést, és a fellebbezés elbírálása csak a **szavazatok újraszámolása** esetén lehetséges, a fellebbezést elbíráló bizottság, illetve a felülvizsgálati kérelmet elbíráló bíróság köteles a szavazatokat újraszámolni. Ebben az esetben a elbírálásra rendelkezésre álló határidő 6 napra nő, és az újraszámolást végző bizottság, bíróság igénybe veheti a választási iroda segítségét. Ha az SZSZB a szavazóköri eredményt megállapította, a szavazatok újraszámolásának nincs más módja, csak az itt leírt.

11.3.6 Jogorvoslat a választási szerv hallgatása miatt

Ha a **HVB** vagy a **HVI** **eljárási köteletségének határidőben nem tesz eleget**, a **TVB**, illetve a **TVI** az erre irányuló kifogás megérkezésétől vagy hivatalos tudomásszerzéstől számított **3 napon belül megállapítja a jogszabálysértést**, és

- a mulasztó választási szervet az eljárás soron kívüli lefolytatására utasítja, vagy
- meghozza az elmulasztott döntést.

11.3.7 A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat

A média választási kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat akkor nyújtható be, ha a jogsértést a médiatartalom-szolgáltató követi el. Az ilyen kifogást az NVB vagy a TVB bírálja el.

Abban az esetben azonban, ha egy műsorszámban elhangzik egy kijelentés, vagy egy videó-megosztó portálon vagy közösségi oldalon közzétesznek egy videót, nyilatkozatot, de a jogvita tárgya a műsorban, videóban elhangzó kijelentés tartalma, a jogsértőnek nem a médiatartalom-szolgáltató, hanem a nyilatkozó személy minősül. Ilyen esetben a kifogást

- települési nemzetiségi önkormányzati választás esetén a HVB,
- területi nemzetiségi önkormányzati választáson a TVB,
- országos nemzetiségi önkormányzati választáson az NVB

bírálja el.

12. PÉNZÜGYI LEBONYOLÍTÁS

12.1 Bevezetés

A választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket – az Országgyűlés által megállapított mértékben – a központi költségvetésből kell biztosítani (Ve. 12. §).

A költségek biztosításának törvényi kötelezettsége a teljes választási folyamatra, tevékenységekre és szervezetekre kiterjed. A költségek biztosítási kötelezettsége egy részről a központi beszerzéseken keresztül (pl. központi névjegyzék vezetése, nyomtatványok biztosítása) míg más részük a HVI-k szintjén jelentkező kiadások ún. normatív támogatások (HVI-k részére átadott támogatások) formájában valósul meg.

A választás lebonyolítása központi pénzügyi feladatainak ellátásáról – egyebek mellett – az NVI gondoskodik.

Az NVI a részére megállapított költségvetésből, törvényi feladatai keretében, a hatályos miniszteri pénzügyi végrehajtási rendelet alapján [7/2014. (XI. 6.) IM rendelet, a továbbiakban: Pvr.] biztosítja a választások lebonyolításának pénzügyi fedezetét a választási irodák részére.

Az NVI továbbá irányítja a TVI-k és HVI-k választásokkal kapcsolatos pénzügyi tevékenységét, elszámoltatja a választási irodákat a választásokkal kapcsolatos pénzügyi támogatás felhasználásáról.

A TVI-k és a HVI-k választási pénzügyi feladatai ellátásához az NVI az informatikai infrastruktúra feltételek függvényében biztosítja a szakrendszerei (Választási Pénzügyi Információs Rendszer, a továbbiakban VPIR) támogatást. Ennek részleteit az egyes feladatoknál szereplő informatikai fejezet tartalmazza. A VPIR rendszer használatáról az NVI elnöke utasításban rendelkezik.

A megismételt szavazások és az időközi választások kapcsán a HVI közvetlenebb kapcsolatban van az NVI-vel, felelőssége nagyobb, a TVI irányító, kontroll szerepe pénzügyi területen kisebb, de az elszámolások ellenőrzésében például változatlan.

12.2 Normatív támogatások biztosítása, választási kiadások tervezése

A normatív támogatásokat a Pvr. mellékletei tartalmazzák. Külön normatívákat tartalmaz a Pvr.

- a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek időközi választása,
- a nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választása,
- a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a megismételt szavazás,
- a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a megismételt szavazás

kapcsán,

- továbbá megállapítja a Ve. **310. §-a** alapján a képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás esetén alkalmazandó normatívákat, illetve az NVI részére a központi ellátású nyomtatványokért (pl. biztonsági elemekkel ellátott szavazólapok) és egyéb választástechnikai anyagokért (pl. szavazóurna, kellékes egységcsomag), valamint kapcsolódó szolgáltatásokért (pl. értesítők kézbesítése) megterítendő összegeket (Pvr. 5. melléklet).

A normatívák közvetlenül vagy közvetetten (pl. HVI feladatként) valamennyi választási feladat tekintetében biztosítják a pénzügyi fedezetet, így:

- a) Választások kitűzése, a választópolgárok értesítése

- b) Választási szervek működése
- c) A szavazóköri névjegyzék vezetése és azzal kapcsolatos értesítések
- d) Jelöltajánlással, jelöltek, jelölő szervezetek bejelentésével kapcsolatos feladatok
- e) A választási kampány
- f) Szavazás
  - A szavazás napját megelőző feladatok
  - Szavazásnapi feladatok
- g) A választás eredményének megállapítása
- h) A képviselők nyilvántartásának vezetése
- i) Jogorvoslatok
- j) Pénzügyi lebonyolítás

Az NVI a választások pénzügyi fedezete megállapításakor a választópolgárok számát:

- a nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választása esetén a központi névjegyzék szavazás napját megelőző kilencedik napi,
- megismételt szavazás esetén a megismételt szavazáshoz összeállított szavazóköri névjegyzék

állapota szerint veszi figyelembe.

A normatív támogatások egyéb paramétereit (normatíva jogcímek, normatíva egységek és normatívák) a Pvr. mellékletei tartalmazzák.

Az NVI az időközi választásoknál a normatív pénzügyi fedezetet a választásban érintett megye, település, választókerület adatai alapján állapítja meg.

A közös önkormányzati hivatalok esetében, ha a székhely településen nincs időközi választás, ekkor az nem tekintendő érintettnek a normatívák tekintetében. A HVI feladatokat, köztük a pénzügyi feladatokat ilyenkor is el kell látnia a közös hivatalnak.

A település számára járó támogatás megállapítására a Pvr. szerinti választópolgárszám és egyéb normatíva egységek alapján kerül sor. A normatívák közt szerepelnek olyanok, melyek a választási folyamat során válnak ismertté, pl. nem állami, nem önkormányzati tulajdonú szavazóhelyiségek bérlete, választópolgárok a szavazás napját megelőző 58. nap utáni értesítésével kapcsolatos adatok. A jelöltajánlással (ajánlóívek nyomtatása), ajánlásellenőrzéssel kapcsolatos költségek az időközi nemzetiségi választásoknál nem jelennek meg külön normatívaként, a *választással összefüggő egyéb dologi kiadások* normatívája nyújt arra fedezetet.

Az a) pontban foglalt, a választás napját megelőző kilencedik napi adatok alapján megállapított normatív pénzügyi fedezet módosulhat a Pvr. többletköltségekre, feladatmaradásokra vonatkozó jogcímei szerint. Többletköltségre jogosító jogcímek jellemzően azok, melyek előre normatív módon nem állapíthatók meg, előre nem ismertek. Ilyenek különösen:

- a választási bizottságba a szavazás napján szükség szerint bevont póttag tiszteletdíja,
- nem állami, vagy nem önkormányzati tulajdonú szavazóhelyiségek bérleti díja,
- a munkáltatók által az SZSZB tagjai után a Ve. 15. §-a szerint igényelhető átlagbér és járulékai,
- az NVI elnöke által elrendelt, valamint a választási iroda által a más választási iroda helyett a Ve. 66. § (4a) bekezdése alapján ellátott többletfeladatok költségei,
- a választási szervek részére az NVI elnöke által normatívaként megállapított rendkívüli költségek.

Feladatmaradás (pl. kitűzött választás elmaradása) esetén, vagy ha a feladatot a Ve. 66. § (4a) bekezdése alapján másik választási iroda látja el, az erre a feladatra biztosított, a normatívák szerint számolt összeggel, illetve – ha a feladatmaradás ismertté válása előtt indokolt kifizetés vagy kötelezettségvállalás történt – annak maradványával a választási szervnek el kell számolni.

Többletköltségeként, illetve feladatmaradásként kell elszámolni a téves adatszolgáltatásból származó különbözeteket.

A HVI és a TVI többletkiadásainak, valamint a Ve. 66. § (4a) bekezdése szerinti indokolt kifizetéseknek, illetve kötelezettségvállalásainak az elszámolásban való érvényesítését a választási iroda vezetője kezdeményezi az NVI elnökénél. A kérelem elfogadásáról az NVI elnöke a kezdeményezés átvételétől számított öt munkanapon belül dönt. Ha a kérelem elbírálására a feladat határidején belül nem kerül sor, a határidő leteltét követő napon az egyetértést megadottnak kell tekinteni.

A választások kiadásainak fedezetét mint bevételt a Pvr. szerinti normatívák biztosítják, a fentiek alapján.

A HVI vezetők feladata, hogy a választások kiadásait, a választási feladatok alapján, a helyi sajátosságok figyelembe vételével megtervezzék.

A kiadások helyi tervezése azt jelenti, hogy a feladatvégrehajtás módjára, a helyben szükséges kiadásokra tekintettel a HVI kiadási költségtervet készít. A kiadási tervben figyelembe kell venni, a Pvr. alapján az elszámolásban később érvényesíthető ismert többletköltségeket is (pl. választási bizottságba a szavazás napján bevonandó póttagok díja). A feladatok egy része a normatíva jogcímeinél szereplőktől eltérően is végrehajtható, pl. értesítőkkal kapcsolatos feladatok a központi értesítők kiküldését követően. Amennyiben a választási iroda az értesítők kiküldését a postai kézbesítés helyett a HVI munkatársaival végzi, a normatíva átcsoportosítható személyi juttatásokra.

Az általános szabály az átcsoportosításoknál, hogy az fedezetet kell nyújtson a kapcsolódó költségekre is (pl. személyi juttatások esetén a munkaadót terhelő fizetési kötelezettségekre). Személyi kiadásra a Pvr. mellékletei szerinti normatívákat – a feladatellátással arányos mértékben – biztosítani kell. Nem csoportosíthatók át a bizottsági tagok részére a Pvr-ben megállapított személyi normatívák.

A **választási bizottságok tagjait tiszteletdíj** illeti meg, azaz részükre a számfejtést ennek megfelelően kell elvégezni. A választási bizottsági tagok tiszteletdíját a HVI nem csökkentheti, azt a díjról való lemondás esetét kivéve ki kell fizetni. Ha a díjról a választási bizottsági tag lemondott, a normatívát mint feladatelmaradást kell az elszámolásokban szerepeltetni, az nem jár a település részére.

A Pvr. szerinti normatívák akkor is megilletik a települést és a személyi normatívák a jogosultak részére akkor is kifizetendőek, ha azonos napon más választásra is sor került a településen!

12.3 A támogatási összegek folyósítása

A választás kiadásainak fedezetére rendelkezésre álló, normatívák szerinti összeget az NVI a Pvr. 6. § (3) bekezdése szerinti, elfogadott feladattípusú pénzügyi elszámolások alapján, utólag folyósítja.

Az időközi választások támogatási összegeit az NVI közvetlenül a támogatásban részesülő választási irodák részére

- a TVI-t megillető részét az illetékes fővárosi, megyei önkormányzat hivatalának fizetési számlájára,
- a HVI-t megillető részét a települési önkormányzat polgármesteri hivatala (közös önkormányzati hivatal esetén a közös önkormányzati hivatal) fizetési számlájára

folyósítja.

A választások lebonyolítása pénzügyi fedezetének biztosítása érdekében a fenti fizetési számlától eltérő fizetési számlára történő utalásra is van lehetőség, az NVI elnöke írásbeli engedélyével. Az engedélyeztetést az illetékes választási iroda vezetője kezdeményezi az NVI elnökénél.

A megfelelő fizetési számla adatait az időközi választás bejelentésekor, vagy változás esetén haladéktalanul meg kell adni az NVI részére.

12.4 Elszámolás a választás céljára biztosított pénzeszközökről

12.4.1 Az elszámolás pénzügyi feladatai

A választás céljára biztosított pénzeszközöket választásonként elkülönítetten kell kezelni.

Az elkülönítés feladata azt jelenti, hogy az elszámolásról választásonként – azaz külön a nemzeti önkormányzati, külön az esetlegesen azzal egy napon tartott helyi önkormányzati és külön az esetleges megismételt szavazásokról – és választási eseményenként (azaz minden kitűzött választási napról is külön) kell elszámolni.

Az elszámolás kettős feladatot jelent:

- a) az önkormányzat az államháztartási törvény és végrehajtási rendelete, valamint az államháztartás számviteléről szóló kormányrendelet szerint vezeti a belső számviteli nyilvántartásait, másrészt,
- b) figyelemmel a Pvr.-ben előírtakra, "a pénzeszközök felhasználásáról kiadásnemenként – ezen belül a többletköltségekről és a feladatmaradásról bruttó módon, feladatonként (jogcímenként) – számol el, és a tényleges pénzforgalomról (bevétel, kiadás) a hatályos jogszabályok szerint a választási feladatokkal kapcsolatos részletező nyilvántartást vezet. A részletező nyilvántartásban meg kell jeleníteni mind a kapott támogatást, mind a saját forrás terhére teljesített kiadásokat."

A Pvr. szerinti nyilvántartási kötelezettség az abban szereplő normatív támogatási jogcímek kapcsán nem jelent teljes körű részletezést, csupán a többletköltségek és a feladatmaradások kapcsán. A Pvr. célja megtudni, kinek milyen összegben van többletfinanszírozási igénye és milyen jogcímen, illetve ki és milyen jogcímen fizet vissza feladatmaradás, vagy egyéb technikai ok miatt (pl. a támogatások megállapításánál figyelembe vett alapadatok eltérései miatt).

A kapott támogatások és a terhekre elszámolt kiadások megjelenítése a számviteli nyilvántartásokban alapkövetelmény. A támogatásokat az önkormányzatok speciális esetben kiegészíthetik saját forrásból. A forrásátcsoportosítás az önkormányzati előirányzatok módosítását is igényli. A választási iroda a támogatásokról a részletező nyilvántartással összhangban az NVI elnöke részére elszámol (feladattípusú elszámolás), melynek alapja a tényleges kifizetések összege. Az elszámolás időpontjáig nem teljesült kiadásokról a kötelezettségvállalások alapján, szükség esetén időarányos költségmegosztással, költségbecsléssel kell elszámolni.

A feladattípusú elszámolás nyomtatványait és az elszámolás részleteit, az NVI elnökének utasítása tartalmazza. Az elszámolást a HVI-nek a VPIR rendszerben kell elkészíteni, amennyiben az VPIR rendszerhasználatához szükséges informatikai feltételek rendelkezésre állnak, vagy a "Feladattípusú elszámolás munkalapja, HVI" elnevezésű nyomtatványon kell teljesíteni. Az elszámolás nyomtatványát az időközi választások és a megismételt szavazások esetén is a TVI küldi ki a választásban érintett HVI részére.

Az NVI a VPIR rendszerben előkészíti az elszámolásokat, melyek tartalmazzák az elszámolásra kötelezett (normatív támogatásban részesült) választási szervek alapadatait, a támogatásnál figyelembe vett főbb normatív mennyiségeket (Tájékoztató adatok) és a kapott támogatás összegét.

Az elszámolás előkészítéséről a választás napját követően az NVI elnöke értesítést küld a HVI és a TVI vezetője részére. Az NVI által előkészített elszámolások tartalmazzák a Pvr. 5. §-a alapján a HVI által igényelhető többletköltségek és esetleges visszafizetések kivételével, a településnek járó pénzügyi fedezetet.

A település részére járó támogatás összege tartalmazza a Pvr. 2. §-a szerinti normatívákat, köztük a választási irodák munkájának megkönnyítése érdekében

- a választópolgárok értesítésével kapcsolatos, a központi értesítők kiküldését követően a HVI által kiküldött értesítések kiadásai fedezetét az NVR VER rendszer részben szereplő értesítés adatok alapján:
  - a szavazás napját megelőző 58. napi adatok alapján a választópolgárok részére az értesítőt központilag az NVI küldi meg,

- az ezen időpont után kiküldendő értesítések feladatait a HVI végzi, az NVR-ben történő változásvezetés alapján. A VPIR rendszer ezek mennyiségi adatait átveszi az NVR-ből és megállapítja a Pvr. alapján a települést megillető pénzügyi fedezetet,
- a Pvr. 4. mellékletében a "1010201 Értesítőkkel kapcsolatos feladatok; a központi értesítők kiküldését követően, választópolgáronként és alkalmanként. Értesítők megszemélyesítése, hajtogatása, borítékolása és kézbesítése költségei" jogcímcsoporton szereplő kiadásokat tehát nem kell többletkölségként igényelni.

A Pvr. 6. § (2) bekezdése alapján a fenti elszámolásokban kiadásnemenként be kell mutatni a támogatásokból ténylegesen a választás céljára fordított összegeket. E kiadások közt tehát nem kell szerepeltetni a saját forrásból történt felhasználást. A többletkölségigények és visszafizetések esetében jogcímenként és kiadásnemenként kell bemutatni a költségeket a normatívaegységek feltüntetésével (pl. többletkölség igénylése esetén 20105 A választási bizottságba a szavazás napján szükség szerint bevont póttag tiszteletdíja 1 fő).

A Pvr. 4. § (5) bekezdése szerinti – választási irodák vezetői és tagjai részére megállapított – díjak fedezetét az NVI által kiszámított támogatások összege tartalmazza, azok kifizethetősége azonban az NVI elnökének az elszámolások elfogadásával összefüggő döntésétől függ. A díjakat az előkészített elszámolás a Pvr. mellékletében szereplő normatívák alapján, az NVI elnökének az elszámolások előkészítéséről szóló értesítő levelében szereplő döntése szerint tartalmazza. Az NVI elnökének a díjak kifizetéséhez kapcsolódó döntéséhez a választási irodák vezetői és tagjai díjáról név szerinti információt kell adni.

Az NVI által megállapított **normatív támogatások felhasználásáról kiadásnemenként**, míg a fentiekben felül jelentkező **többletköltségekről és feladatmaradásokról bruttó módon**, jogcímenként kell elszámolni a Pvr. 6. § (2) bekezdése alapján.

A bruttó módon való elszámolás azt jelenti, hogy a többletkölségigényt teljes összegben kell szerepeltetni, s ha annak valamely megtakarítás a fedezete (azaz ha a választási iroda nem, vagy csak részben kéri a többletkölség fedezetét), és nem akar, vagy nem teljes összegben akar többletkölségigényt benyújtani, akkor azt az összeget feladatmaradásként kell szerepeltetni (pl. 20105 A választási bizottságba a szavazás napján szükség szerint bevont póttag tiszteletdíját 1 főre lehet igényelni, az elszámolásban 1 fő normatívája szerepeljen mint többletkölség, "pozitív" előjellel, s ha annak (részbeni) fedezete pl. a 10202 A HVI-k kiadásai az önálló településeken és a közös önkormányzati hivatali székhelyeken, akkor annak összege mint feladatmaradás, "negatív" összeggel kell szerepeljen). Ez jelzi a többletkölségre jogosító feladat elvégzését, megfelelő információt szolgáltat az NVI részére.

Amennyiben valamely támogatott feladat nem kerülne elvégzésre, vagy a felettes választási iroda visszafizetést rendelne el a nem megfelelő feladatellátás miatt, vagy a normatív támogatások összegét a választási iroda nem használja fel választási célra, akkor ezeket az összegeket feladatmaradásként kell bemutatni [Pvr. 5. § (3) – (4) bekezdés]. A feladatmaradás részletezése megegyezik a többletkölségigényeknél leírtakkal.

Az elszámolás része az ún. kormányhivatali szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos költségek bemutatása. Itt a választási iroda által a kormányhivatalok részére (pl. névjegyzék nyomtatásáért) és a kormányhivatalok alkalmazottai, mint magánszemélyek részére (pl. HVI tagjaként) kifizetett, vagy a szerződések, megbízások alapján kifizetett, kifizetni tervezett összegeket kell bemutatni.

A feladattípusú elszámolásokban a tényleges kiadásokat, összhangban a belső számviteli nyilvántartásokkal, a normatív támogatások kapcsán teljes körűen el kell számolni és bizonylatokkal alá kell támasztani, figyelemmel az NVI által a pénzügyi fedezetekbe beépített többlet normatívákra is.

12.5 Elszámolási eljárás és határidők

A HVI vezetője a HVI részére megállapított támogatás felhasználásának ellenőrzésére a HVI tagjainak ad megbízást. Az ellenőrzés elsődleges célja, hogy a választásokhoz kapcsolódó kiadások kerültek-e elszámolásra, az elszámolás bizonylati alátámasztása megfelelő-e, a hatásköri

szabályokat betartották-e? Az ellenőrzésnek ki kell terjedni a szabályozottságra és azok betartására is. A HVI tagok, köztük a választásigazgatásban jártas tagok megbízása biztosítja a pénzügyi tervezés, lebonyolítás, elszámolás operatív feladatai ellátásának szakmai megalapozottságát (pl. bizottsági tagok megválasztása, HVI tagok megbízása és pénzügyi megállapodások összhangja).

A HVI vezetője a szavazás napját követő tizenöt napon belül feladattípusú elszámolást készít a TVI vezetője részére.

A TVI vezetője az NVI elnöke részére a szavazás napját követő harminc napon belül összesítő elszámolást készít a HVI vezetők és a saját elszámolása alapján.

A HVI tekintetében az elszámolások megalapozottságát a TVI ellenőrzi a szavazás napját követő huszonöt napon belül.

A többletköltségigények indokoltságát tételesen meg kell vizsgálni.

A támogatás felhasználásának és az elszámolások megalapozottságának ellenőrzése során a költségvetési támogatás ellenőrzésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A HVI elszámolásának elfogadására a TVI vezetője tesz javaslatot az NVI elnökének. Az elszámolások elfogadásáról az NVI elnöke dönt. Az NVI elnökének döntése alapján kerül folyósításra a választások pénzügyi fedezete, illetve lesz kifizethető a HVI vezetőjének és tagjainak díja. A HVI vezetők és tagok díja név szerinti javaslatát az elszámolás **Javaslat a HVI vezetők és a HVI tagok díjának elfogadására** űrlap (másolatának) megküldésével teljesíti a TVI vezetője, jelezve ha a HVI elszámolástól elérő véleménye van.

12.6 Az elszámolások informatikai támogatása

A pénzügyi feladatokhoz, mint a települések egyes pénzügyi alapadatainak (pl. HVI fizetési számla száma) megadásához, kiemelten a feladattípusú elszámolás elkészítéséhez az elszámolást segítő informatikai alkalmazást az NVI elnöke utasítása szerint kell igénybe venni.

Az elszámolásokat a VPIR rendszer támogatja. A VPIR rendszer használatával kapcsolatos ismereteket a VÜR Doktárban található „VPIR Felhasználói kézikönyv HVI-k részére” tartalmazza.

A VPIR rendszer az NTG munkaállomásokról a 2014. évi választások kapcsán elérhető volt. Azt a TVI-k kötelező jelleggel, míg a HVI-k a TVI igénye és a technikai lehetőségek alapján használhatták. Az időközi választásoknál cél, hogy a HVI-k folyamatosan, teljes körűen lépjenek be a VPIR rendszert használó szervezetek közé. A VPIR rendszer a jövőben az ún. ASZA munkaállomásokról is elérhető lesz. Az elérhetőségről az érintett HVI a választási folyamatban az NVI-től külön kap értesítést.

12.7 A képviselő-testület feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás sajátos pénzügyi feladatai

12.7.1 A képviselő-testület feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás pénzügyi fedezetének biztosítása

A Ve. 310. §-a alapján a képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás esetén az érintett nemzeti önkormányzatnak saját forrásból kell a Pvr. 2., 4. és 5. melléklete szerinti normatívát – beleértve a felettes választási szerv számára meghatározott normatívát – és egyéb költségeket biztosítani.

Képviselő-testület feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás esetén tehát az érintett nemzeti önkormányzat a választások pénzügyi fedezetére nem kap központi támogatást, sőt, a nála felmerült költségeken túl meg kell térítenie a lebonyolítást végző HVI-nél és a felettes választási szervnél (TVI, NVI) a választással összefüggően felmerült költségeket is, melyek összegei a Pvr. 2. 4. és 5. mellékletében szerepelnek.

Az érintett nemzeti önkormányzatnak biztosítani kell az e mellékletekben megjelölt személyi normatívákat a választási bizottságok és választási irodák tagjai részére, a munkaadót terhelő kapcsolódó fizetési kötelezettségekkel együtt.

A dologi normatívák egy része az önkormányzatnál jelentkező kiadás, így e normatívák tájékoztató jellegűek, hiszen az önkormányzat azokat ténylegesen nem kell kifizesse, viszont a várható költségeit ekkor is tervezni kell. A dologi kiadások másik része kapcsán külső szolgáltatásokat vehetnek igénybe (pl. postaköltség) amelyek tényleges kifizetésként jelentkeznek.

12.7.2 A képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás NVI-nél felmerülő kiadásainak megtérítése

A Pvr. 4. § (4) bekezdése alapján a jogszabályban meghatározott központi biztosítású nyomtatványok és választástechnikai eszközök, valamint azok kézbesítésének, szállításának a Pvr. 5. melléklete szerinti költségét az NVI részére, számla alapján, előzetesen kell megtéríteni. A választások lebonyolításának tisztasága és biztonsága érdekében több olyan választási nyomtatvány (pl. központi értesítők, biztonsági jelekkel ellátott szavazólapok) és egyéb anyag (pl. szavazóurnák) szükséges és ezekhez további szolgáltatások kapcsolódhatnak (pl. központi értesítők postázása), melyeket az NVI tud központilag megrendelni. Ezeket a kiadásokat a nemzetiségi önkormányzatnak meg kell térítenie az NVI részére. A várható kiadások tervezhetősége és fedezetének biztosítása érdekében a Pvr. meghatározza az NVI részére fizetendő kiadások normatíváit, melyek elvei azonosak az általános elvekkel.

Amennyiben a kitűzött időközi választás elmarad, de már egyes költségek az NVI-nél felmerültek, azokat ekkor is meg kell téríteni (pl. központi értesítők kiküldése).

12.7.3 A képviselő-testület, közgyűlés feloszlásának kimondása vagy feloszlata miatt tartott időközi választás pénzügyi elszámolása

Az önkormányzatoknak a pénzügyi elszámolások során a Pvr. számviteli elszámolásokkal kapcsolatos rendelkezéseit alkalmazni kell, azonban mivel a választás céljára részükre nem kerül támogatás biztosításra (önfinanszírozás miatt), feladattípusú elszámolást nem kell készíteni [Pvr. 6. § (3) bekezdés].

13. A VÁLASZTÁSOK LEBONYOLÍTÁSÁNAK INFORMATIKAI TÁMOGATÁSA

Az NVI az időközi nemzetiségi választás lebonyolítását informatikai támogatással segíti.

Az időközi választásokat korábban támogató helyi megoldásokat központi szolgáltatások váltják fel, amelyek a választás kitűzésétől az eredmény megállapításáig segítik a választási szervek munkáját.

Az informatikai támogatást meghatározóan az NVR szoftver továbbfejlesztett változata látja el, amely valamennyi választási iroda számára folyamatosan elérhető. Ezen túlmenően a választási irodák ügyviteli feladatait a VÜR segíti, amely szintén folyamatosan üzemelő rendszer. A választások logisztikai és pénzügyi feladataihoz további informatikai eszköz áll rendelkezésre. Ezek a rendszerek összehangoltan támogatják a választási irodákat ellátásában.

Az NVR+ rendszerben az NVR folyamatosan üzemelő rendszerrészei:

- Regisztráció,
- Szerviz,
- Központi névjegyzék,
- Képviselőnyilvántartás,

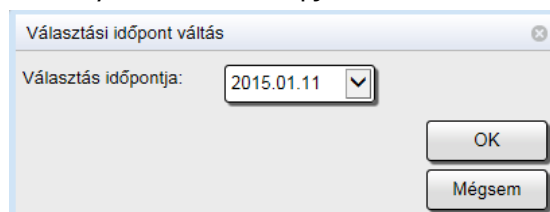
a szokásos csempéken változatlanul elérhetők.

A továbbiakban az NVR időközi nemzetiségi választásokra továbbfejlesztett változatának (továbbiakban NVR+) funkcióit tekintjük át.

Az időközi nemzetiségi választások alapvető funkciói az NVR+ új moduljai révén valósulnak meg, részben az időközi önkormányzati választásokkal közös, részben attól független funkciók segítségével.

13.1 Szavazóköri névjegyzékeket kezelő rendszerrész

NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul: az időközi helyi vagy nemzetiségi önkormányzati választás napját ki kell választani.

A kiválasztott időpont a későbbiekben az *Időpont választás menüpontban* módosítható.

A nemzetiségi szavazóköri névjegyzékekhez kapcsolódóan az NVR+ az alábbi funkciókat támogatja az adott időközi nemzetiségi választás kitűzését követően:

- a szavazóköri névjegyzékek felállítása, továbbvezetésének biztosítása a központi névjegyzéki változások és a szavazóköri névjegyzéki kérelmek alapján;
- a szavazóköri névjegyzékhez kapcsolódó kérelmek kezelése:
  - a mozgóurna-kérelmek elektronikus úton, illetve NVR+-ban rögzített módon történő fogadása, elbírálás támogatása (*NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzéki kérelmek menü – Kérelem feldolgozás – Mozdóurna igénylés*);
  - az SZSZB tagjainak, illetve a jegyzőkönyvvezetők áttételére irányuló kérelmek NVR+-ban rögzített módon történő fogadása, elbírálás támogatása (*NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzéki kérelmek menü – Kérelem feldolgozás – SZSZB tag/jegyzőkönyvvezető áthelyezési kérelme*);
- a szavazóköri névjegyzéket kezelő funkciók kialakítása:

- személyek nemzetiségi szavazókörebe sorolása (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Nemzetiségi szavazókörebe sorolás);
- értesítés- és határozatnyomtatás (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Értesítő/Határozat nyomtatás);
- a szavazóköri névjegyzékhez kapcsolódó adatszolgáltatások biztosítása:
  - szavazóköri névjegyzék megtekintése (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Nemzetiségi szavazóköri névjegyzék megtekintés);
  - választópolgár adatainak megtekintése a névjegyzéken (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés menü – Választópolgár adatai a névjegyzéken);
  - a választás kitűzésének napján a választópolgárszám szolgáltatása a HVI részére a képviselő-testület létszámának, valamint a jelöltállításához szükséges ajánlások számának megállapításához;
  - nemzetiségi névjegyzéki adatszolgáltatás lista vagy állomány formájában a jelöltajánlás támogatásához (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Adatszolgáltatás menü – Nemzetiségi névjegyzéki adatszolgáltatás a jelöltajánláshoz (teljes));
  - kampánycélú nemzetiségi névjegyzéki adatszolgáltatás lista vagy állomány formájában (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Adatszolgáltatás menü – Nemzetiségi névjegyzéki adatszolgáltatás kampánycélra);
- a szavazásnap szavazóköri névjegyzékek generálása, a nyomtatás támogatása
- (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés menü – Választásnap szavazóköri névjegyzék nyomtatás).

13.2 Jelöltajánlás-ellenőrzést támogató rendszerrész (JER)

Az NVR+ jelöltajánlás-ellenőrzést támogató modulja az alábbi funkciókat tartalmazza:

- az ajánlóívek igénylésének támogatása, ív- és jegyzőkönyvnyomtatással (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlóív menü – Ajánlóívek igénylése (A4,A5,A6,A7));
- az ajánlóívek visszavételének támogatása – laponkénti és intervallumos rögzítés, technikai visszavétel támogatása, jegyzőkönyvnyomtatással (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlóív menü – Ajánlóívek leadása);
- az ajánlásellenőrzés folyamatának támogatása (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Ajánlásellenőrzés menü – Ellenőrzés);
- listák, lekérdezések biztosítása:
  - ajánlásellenőrzés eredményének megjelenítése (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Listák menü – Ajánlások feldolgozásának eredménye);
  - egy személy ajánlásainak lekérdezése (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Listák menü – Egy személy ajánlásai);
  - vissza nem hozott ajánlóívek miatti bírságot határozatmintáinak előállítás (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – Listák menü – Határozatminták);
- vezetői információs felületek biztosítása:

- a feldolgozásról (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – VIR menü – Feldolgozás);
- az ajánlásellenőrzés eredményéről (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Ajánlásellenőrzés modul – VIR menü – Eredmény).

13.3 Választás-előkészítést támogató rendszerrész (VER)

NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul: az időközi helyi vagy nemzetiségi önkormányzati választás napját ki kell választani.

A kiválasztott időpont a későbbiekben az *Időpont választás menüpontban* módosítható.

A választás-előkészítéshez kapcsolódóan az NVR+ az alábbi funkciókat valósítja meg:

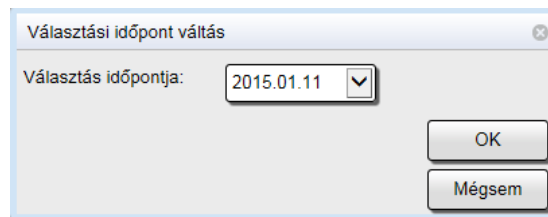
- a jelölő szervezetek adatainak nyilvántartásba vétele, adatainak módosítása és esetleges visszalépésének kezelése, a szervezetek képviselőire jogosultak adatainak nyilvántartásba vétele, adatainak módosítása és az esetleges visszavonások kezelése; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul – Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Jelölő szervezetek)
- a szavazókörök adatainak alapfeltöltése, az adatok módosításának biztosítása; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul – Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Szavazókörök – Szavazókörök lekérdezése, karbantartása)
- az egyéni jelöltek adatainak nyilvántartásba vétele, adatainak módosítása és esetleges visszalépések kezelése, a JER adatokkal történő összevetése (adategyeztetés a jelöltek jelölőszervezetei vonatkozásában is); (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul – Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Nemzetiségi önkormányzati jelöltek lekérdezése, karbantartása)
- jelöltek szavazólapjainak sorsolása:
  - egyéni listás jelöltek; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés csempe - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Jelölések bejelentése – Sorsolások- Nemzetiségi egyéni jelöltek sorsolt sorrendje)
- listázások:
  - a bevitt adatok lekérdezhetősége, ellenőrzése; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Listák)
- nyomdai adatátadás (NVI feladat):
  - a nyilvántartásba vett szervezetek és jelöltek adatainak átadása a szavazólapok elkészítése céljából a nyomda részére; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Helyi önkormányzati választás menü – Technikai feladatok – Adatátadás a nyomdai rendszer felé (emlékmák és nemzetiségi nevek átadásai - részleges adatátadás – adat feloldás))
- szavazólap imprimálás:
  - a nyomdától kapott szavazólapok rendszerből való letölthetősége és az imprimálás eredményének adatbevitel; (NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi

önkormányzati választás menü – Technikai feladatok – Szavazólap imprimálás – Szavazólap imprimálás)

- biankó jegyzőkönyv nyomtatása:
  - biankó szavazóköri jegyzőkönyvek generálása, nyomtatásának támogatása; *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Választás előkészítés modul - Nemzetiségi önkormányzati választás menü – Listák – Biankó jegyzőkönyvek nyomtatása).*

13.4 Választásnap feladatok támogatása (SZAVÖSSZ)

NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazatösszesítés modul: az időközi önkormányzati választás napját ki kell választani *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazatösszesítés – Időpont választás).*

A kiválasztott időpont a későbbiekben az *Időpont választás menüpontban* módosítható.

Az időközi szavazatösszesítő rendszer alkalmas a különböző időpontokban megtartásra kerülő időközi választások szavazóköri és eredményadatainak fogadására:

- egy adott időpontra csak az aznap megtartásra kerülő időközi választások adatait lehet rögzíteni, ugyanakkor
- egymás mellett nyilván lehet tartani a különböző időpontok szavazóköri és eredményadatait.

A rendszer figyelembe veszi az egyes választások különböző előrehaladási állapotait pl. az egyik időközi választás még csak a jelölés időszakában van, a másik esetében zajlik a szavazás, a harmadik pedig már a jogorvoslati szakaszban van.

A választásnap feladatok támogatásához kapcsolódóan az NVR+- a következő szolgáltatásokat nyújtja:

- szavazóköri jegyzőkönyvek rögzítésének támogatása:
  - a szavazóköri jegyzőkönyvek rögzítési funkciójának kialakítása, a rögzített adatok ellenőrzésénél az időközi választások szabályainak figyelembevételével történt *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel menü – Szavazóköri jegyzőkönyvek karbantartása – Települési nemzetiségi önk. választás)*
- eredményjegyzőkönyvek rögzítésének támogatása:
  - a települési nemzetiségi önkormányzati választás eredmény jegyzőkönyve rögzítési funkciójának kialakítása a rögzített adatok ellenőrzésénél az időközi választások szabályainak figyelembe vételével történt *(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel menü – Választókerületi eredmény jegyzőkönyvek – Települési nemzetiségi önk. választás)*
- szavazatösszesítés támogatása:
  - a szavazatösszesítő eljárás implementálásra került az időközi választások szabályai szerint az előző pontban jelzett települési nemzetiségi választás számított eredményeinek megállapítása és a feldolgozás előrehaladásának követhetősége céljából, ennek során fel lett készítve

- a) a teljes képviselő-testület választás és a betöltetlen helyekre történő képviselő választás esetére,
  - b) a több időpontban tartott választások adatai összesítésének külön-külön vezérelhető indítására és leállítására
- jegyzőkönyvek ellenőrzése:
- a települési nemzetiségi önkormányzati választás szavazóköri jegyzőkönyvének ellenőrzési funkciója készült el
(NVR – Időközi önkormányzati választások csempesor – Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel menü – Szavazóköri jegyzőkönyvek ellenőrzése – Települési nemzetiségi önk. választás)
- jogorvoslatok kezelése:
- az általános választásoknál megvalósított módon a szavazóköri és eredményjegyzőkönyvek fő jogorvoslati adatai rögzíthetők és kérdezhetők le, valamint a jogorvoslat eredményének függvényében:
    - a) az összes megszületett jegyzőkönyv lekérdezésének biztosítása (pl.: jogorvoslat miatti javítás után a javítás előtti jegyzőkönyv tartalma, ismétlés jegyzőkönyvének rögzítése után a megsemmisített jegyzőkönyv tartalma),
    - b) az esetleges megsemmisítés esetén az ismételt választás jegyzőkönyveinek fogadása.
Jegyzőkönyv rögzítő menüpontokban
- végleges jogi eredmény megállapításának támogatása:
- az alábbi lekérdezési lehetőségek segítik a választási irodák döntés előkészítő tevékenységét:
Szolgáltatás menüpont
    - a) feldolgozás állása szavazóköri jegyzőkönyvre
    - b) feldolgozás állása eredményjegyzőkönyvre
    - c) számított eredmények
    - d) számítottól eltérő eredményjegyzőkönyvek
    - e) jogorvoslattal érintett jegyzőkönyvek jegyzéke
    - f) időközi választások helyszínei
    - g) települési nemzetiségi választások eredményessége
    - h) jegyzőkönyv átadás - átvételi jegyzék.

A jegyzőkönyvek adatainak módosítása azok jogerőssé válását követően már nem lehetséges a „Végleges jogi” üzemmód beállítása révén.

